



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (1998) 1988 BIRŽELIS-JUNE 7

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Tikrasis priešas

Gegužės pabaigoje viso pasaulio akys krypo į Maskvą. R. Reagano ir M. Gorbačiovo susitikimas buvo laukiamas ir labai atidžiai stebimas. Spauzoje ir televizijos ekranuose pasipylė komentary, svarstymų, bandymų spėlioti apie tolimesnius JAV-Sov. Sąjungos santykius, tų didžiųjų galybiųėjimus ir ginklavimosi problemų sprendimus. Maskvoje buvo filmuojami neįprasti reiškiniai ir rodomi visam pasauliui. Demonstracijos, pokalbiai su disidentais, žmogaus teisių reikalavimai, religinių reikalų sėkmingesnis tvarkymas, laisvesnis minčių reikšimas spauzoje – juk visa tai po 70 metų užsidarymo ir spaudos atrodė kaip viską skrodžiantis, į kiekvieno žmogaus širdį smingantis spindulėlis su rimtu klausimu: nejaugi?...

Nors pakartotinai skelbti duomenys rodo gana didelį kiekybinį Sov. Sąjungos apsiginklavimo pranašumą, vis dėlto nėra abejonės, kad pokarines ginklavimosi lenktynes laimėjo amerikiečiai savo moksline pažanga, aukštai išvystyta technologija ir nesibaigiančiais ištekliais. Sovietai pamatė, kad pasivyti Ameriką ar net ją pralenkti reikštų dar didesnį susiveržimą, niekad nesibaigiantį ekonominę vegetavimą ir nepasitenkinimo auginimą, kas galėtų kraštą privesti prie katastrofos. Todėl suprantami ir psichologiškai pagrįsti Gorbačiovo reformų bandymai.

Atšildyti santykius su JAV – tai pirmasis uždavinys, tuo tarpu gana gerų vilčių teikiąs. Sunkiausias betgi uždavinys – žmogaus teisių klausimas. Reikalavimas žmogaus teisių diktatūrinėje santvarkoje reiškia ne ką kitą, o pajudinimą pagrindų sistemos, kurią proletariato vardu pats Leninas sukūrė. Sunkių ir beviltiškų dešimčių metų praktika betgi parodė, kad šūkiams, mitingais, pažadams, pigia propaganda gyvenimo reikalai nepasitaikė. Imta įieškoti priežasčių vadovaujančiuose pareigūnuose – daug jų nušalinta, sunaikinta. Negelbėjo ne tai. Ir taip prieita prie tų gorbačiovinų reformų, kurios dar neturi jokios aiškesnės programos, nes niekas neįstengia sugalvoti, kaip komunistinėje diktatūroje galėtų veikti provakarietiška demokratija. Noras išlaikyti sistemą ir kartu leisti lengviau žmogui atsikvėpti – nėra jau toks paprastas uždavinys, nes derinys vargu ar įmanomas?

Po 1940 metų okupacijos ir mūsų tauta prievarta buvo įjungta į tą absurdišką sistemą. Jei per pirmąją okupaciją nesusipėta visiškai sunaikinti krašto reikalavimus atitinkančios ekonominės gerovės, tai antrasis atplūdis ir bėgantis laikas visiškai pakeitė Lietuvos veidą. Tiesa, krašto supramoninimas, elektrifikacija, moderniškesnio tipo statybos, nauji asfaltuoti keliai, gražesnės gyvenvietės – tai tikrai pažangos ženklai, atskleidę pačių lietuvių, dirbančių su meile savajai padangei, nors propagandos garsiakalbiais trenkiama, kad tai komunizmo nuopelnas. Ir vis dėlto tokioje pažangiojoje šalyje ekonominį gyventojų lygį nustato ne jų uždariai, bet „juodosios rinkos“, įvairių pažinčių išnaudojimas ir Amerikos giminii gerumas.

Nesunku įžvelgti, kad Sovietų Sąjungai Amerika nėra priešas. Disidentai – taip pat ne priešas. Atskiros tautinės grupės ar respublikos – irgi ne. Tikrasis tos milžiniškos valstybės priešas yra jos sistema. Kol ji gyvuos, jokios reformos gyvenimo nepagerins ir tautų kalėjimo nepanaikins. Dabartinės reforminės prošvaisės – juk tai tik tos pačios sistemos palaikymui ir stiprinimui. Reikalingiausia reforma būtų – tą sistemą visiškai panaikinti. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Suktų ateivių problemos

Vokiečių policija Hamburge atsitiktinai susekė 264 tautinių grupių ir penkių sikų grupę, pasirašiusią nelegaliai keliuonai Kanadon. Ji turėjo būti atlikta kapitono U. Peterso 399 tonų talpos pakrančių transportlaidvū „Lupa“, normaliai gabenančių grūdus iš Olandijos uostų į Hamburgą, nepritaikytų pavojingai keliuonai per Atlantą. Būsimųjų nelegalių 269 ateivių grupė buvo rasta prie Hamburgo esančio Hittfeldo miestelio viešbutyje, kur ji turėjo tik tryliką lovų, nors grupė sudarė 187 vyrai, 28 moterys, 54 vaikai ir kūdikiai. Viešbučio savininkams \$10.000 vertės nuomą markėmis buvo sumokėjęs tamilas autobuso vairuotojas Dawoodas Mohammadas Lebbe. Pas jį buvo rasta keliolika Sri Lankos pasų bei kitų dokumentų. Iš surastos tamilų grupės jis buvo surinkęs dideles pinigų sumas už jų nelegalų nugabenimą Kanadon. Minėtieji tamilai V. Vokietijoje buvo atvykę prieš dvejetą metų ir ten turėjo pilną politinę globą. Jie dabar vėl grą-

žinti į valdžios paskirtas gyvenvietes. Policija buvo suradusi ir nelegalių išvykų Kanadon organizatorių D. M. Lebbe, vokiečių vedusį tamilą, lupantį kailį savo naiviems pinigų turintiems tautiečiams. Jam buvo įsakyta atvykti į Lunaburgą pradedamą šio įvykio tyrimą, bet D. M. Lebbe nepasirodė. Spėjama, kad jis gali bandyti pabėgti iš V. Vokietijos, nors įstatymai nei jam, nei transportlaidvū kapitoniui nenumato didesnės baudmės. Jie nelaukomi kriminaliniais, nusikaltėliais, tik nežymiais imigracinių taisyklių pažeidėjais, galinčiais susilaukti nedidelii finansinių baudų.

Panašiais metodais Kanadon 1986 m. vasarą atplaukė ir slapta Niufaundlandijos pakrantėse buvo išlaipinti 155 tamilai. Hamburgo policija įtaria, kad ir jų slapta atplaukimą greičiausiai bus suorganizavęs tas pats D. M. Lebbe. 1987 m. liepos 12 d. N. Skotijos pakrantėse nelegaliai buvo išlaipinti 174 sikai bei kiti azijiečiai. Jie sakėsi esą politiniai pabėgė-



Lietuvių šeima audiencijoje pas Šv. Tėvą Joną-Paulių II Vatikane 1988 m. balandžio 9 d. Iš dešinės: JONAS-PAULIUS II, kun. EDMUNDAS PUTRIMAS, jo tėvai – SOFIJA ir MINDAUGAS PUTRIMAI. Nuotr. Arturo Mari

PRANEŠIMAS IŠ VAKARŲ EUROPOS

Maltos katalikų laikraštis apie Lietuvą

„Lehen is-sewva“ (Tiesos balsas), Maltos katalikų savaitraštis, per du numerius, balandžio 23 ir 30, paskelbė platų pasikalbėjimą su dr. Kaje-tonu Čeginsku apie Lietuvą ir kitas Baltijos šalis.

Kaip Baltijos tautos, būdamas okupuotas nuo keturiasdešimtųjų metų, išlaikė savo tapatybę, klausė laikraščio redaktorių Paulius Saliba. Tai senos tautos, kurias svetimųjų valdžia naujaisiais laikais išmokė branginti ir ginti savo paveldėjimą ir nenusavinamas teises, ypač apsisprendimą ir politinę nepriklausomybę. Todėl besikeičiančių okupacijų siaubas nepalaužė jų pasipriešinimo, bet sukėlė priešingų padarinių, sakė Čeginskas.

Tarybinėje konstitucijoje yra straipsnis apie respublikų išstojimą iš sąjungos. Ar Baltijos tautos negalėtų juo pasinaudoti? – teiravosi Maltos katalikų žurnalistas savo kolegos lietuviu. Šis taip atsakė: konstitucija pripažįsta abstrakčią atsiskyrimo teisę, bet konkrečiai nenumato

priemonių, kurios garantuotų jos vykdymą, pvz. leisti veikti opozicinei partijai ar praveisti referendumą. Net blogiau: bet koks pasisakymas už nepriklausomybę baudžiamas kaip priešvalstybinis veiksmas. Tačiau Vakarų demokratijos šalys nepripažįsta prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą. Europos taryba Strasbūre 1987 m. vienbalsiai nutarė, kad buvusios nepriklausomos Baltijos valstybės turi atgauti savo suverenias teises.

Šiuo metu sovietinės Baltijos respublikos turi daug mažiau savivaldos, negu kitos paverptos Rytų Europos šalys, kaip Lenkija ar Rytų Vokietija. Visose viešojo gyvenimo srityse brukama svetima tvarka, nepaisanti vietos sąlygų ir tradicijų. Atvirai ir pridenčiai vykdoma asimiliavimo politika reiškiama rusinimu, kuris sudaro didžiausią pavojų respublikų egzistencijai, keičia jų demografinę sudėtį, išnaudoja jų išteklius, stabdo natūralią plėtotę ir augimą, ypač tautinėje ir religinėje srityje. Katalikiškoje Lietuvoje Bendrija vis dar persekiojama ir skriaudžiama.



A. a. kun. ALFONSAS BERNATONIS, OFM cap., 73 metų amžiaus, mirė birželio 5 d. Vakarų Vokietijoje, Frankfurte, laidojamas birželio 10 d. Mokesi Plungės gimnazijoje ir Filosofijos teologijos aukštojo mokykloje Miunsteryje. Nuo 1950 iki 1965 m. buvo Vakarų Vokietijos ir Austrijos lietuvių katalikų sielovados direktorius. Mirė eidamas Vasario 16 gimnazijos kuratorijos ir VLB krašto tarybos pirmininkų pareigas.

Abu „C-55“ ir „C-84“ įstatymus greit patvirtino konservatorių daugumą turintis parlamentas, bet jie įstrigo kanadiečių nerenkamame senate. Ten (Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. R. REAGANO IR M. GORBAČIOVO SUSITIKIMAS neatnešė ypatingų staigmenų, išskyrus patį faktą, kad ketvirtajam ir turbūt paskutiniam abiejų vadų pokalbiui buvo pasirinkta Maskva. Prez. R. Reaganui tai buvo pirmoji oficiali kelionė Sovietų Sąjungon, o M. Gorbačioviui – pirmas tokio aukšto svečio priėmimas Kremliuje, sustiprinęs naujojo kompartijos vado svorį ir jo peršamą atvirumo politiką. Naujų laimėjimų branduoliniame nusiginklavime nebuvo pasiekta. Pasirašyta ta pati trumpų ir vidutinių nuotolių raketas su branduoliniais užtaisais panaikinanti sutartis, abiejų vadų parašo susilaukusi Vašingtone 1987 m. gruodžio 8 d. Skirtumas tik tas, kad šį kartą minėtą sutartį jau buvo patvirtinęs JAV kongresas ir aukščiausiasis sovietas Maskvoje. Šiaip baig-

miniame 16 puslapių pranešime liko tik viltis apie galimą tolimo skrydžio strateginių raketų skaičiaus sumažinimą 50% ateityje. Kalbama, kad toks susitarimas galbūt bus pasiektas iki 1988 m. pabaigos. Prez. R. Reaganas netgi prasi-tarė ir apie penktąjį susitikimą, kuriam greičiausiai nebus laiko, nes 1989 m. sausio 20 d. darbą pradės jau naujas JAV prezidentas. Pagrindinis prez. R. Reagano dėmesys buvo nukrypes į žmogaus teisių gynimą. Jam buvo leista susitikti su tų teisių reikalaujančiais asmenimis, maskviečiais šio miesto gatvėse, turti žodį Maskvos universitete. Prez. R. Reaganas turėjo atšaukti pasen-tį spėjusią savo išvadą, kad Sovietų Sąjunga yra blogio imperija. Šį kartą jis pripažino atvirumo ir persitvarkymo politikos atneštus pakitimus. Žmogaus teisių reikalai pagerėjo, nors jos pilnai nėra įgyvendintos vakarietišku mastu.

Netikėtas svečias

Prez. R. Reaganui išskridus iš Maskvos, M. Gorbačiovas susilaukė kito svečio – prosovietinio režimo Afganistane prez. Nadžibulo, vykstančio į Jungtinių Tautų nusiginklavimo posėdžius Niujorke. Sovietinė spauda rašo, kad M. Gorbačiovas painformavo prez. Nadžibulą apie turėtus pokalbius su JAV prez. R. Reaganu. Buvo paliestos ir dabartinės prez. Nadžibulo problemos Afganistane, atneštos gegužės 15 d. pradėto sovietinių kariuomenės dalinių pasitraukimo. Prez. Nadžibulos siūlomą nusiginklavimą atmeta mahometonų partizanai, sustiprinę Kabul apšaudymą raketomis. Partizanai taipgi nenori pripažinti balandžio 14 d. prez. Nadžibulos režimo išrinkto parlamento, turinčio atstovų rūmus ir senatą, pakeičiančio lig šiol veikusią revoliucinę tarybą. Vakarų valstybių diplomatai Kabule stebina prez. Nadžibulos išvykimas dešimčiai dienų į visumos posėdžius Jungtinėse Tautose. Esą ji gali nuvers-ti karinį susikilimas ir sutrukdyti jo grįžimą. Partizanai nepripažįsta ir naują vyriausybę sudariusio premjero M. H. Šarko, kurį jie laiko komunistu ir Sovietų Sąjungos agentu.

Kalbėjo Sacharovas

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerija oficialioje salėje surengė dr. A. Sacharovo spaudos konferenciją. Šį kartą jis rėmė M. Gorbačiovo pradėtą persitvarkymo politiką ir kritikavo jo priešus, kurie į kompartijos kongresą birželio 28 d. atstovais bando išrinkti reformoms nepritariančius senųjų pažiūrų partiečius. Šia konferencija yra susirūpinęs ir M. Gorbačiovas, nes joje bus nagrinėjamos jo reformos. Dėl to jis švelnino prez. R. Reagano žmogaus teisių reikalavimus, teigdamas, kad į jas kitaip žiūrima Sovietų Sąjungoje, nes jos yra vidaus reikalas. Dr. A. Sacharovas, pasisakęs už M. Gorbačiovo reformas, pareikalavo laisvės sąžinės kaliniams. Konkrečiai jis nurodė 20 kalinių, nuteistų už Sovietų Sąjungos „šmeižimą“. Jų tarpe yra ir vienas asmuo, viešai pasmerkęs paties dr. A. Sacharovo ilgus metus trukusį izoliavimą Gorkyje. Spaudos konferencijoje dr. A. Sacharovas pranešė, kad biologas S. Kovaliovas, su šimtu kitų disidentų priimtas prez.

Šiame numeryje: Tikrasis priešas Sovietų Sąjunga yra pati sau didžiausias priešas Pranešimas iš Vakarų Europos Baltijos tautos išlaikė savo tapatybę Aptarnauja išeivijos lietuvius Vyskupas P. Baltakis steigia Sielovados tarybą Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje Netikęs istorinių pastatų atnaujinimas Baltijos šalių konsulatui Kanadoje Sovietų pastangos sužlugdyti baltiečių konsulų veikimą Iš meilės tėvų žemei ir tautiniam šokiui... Dr. V. Kvedaras dalinasi mintimis apie tautinių šokių šventę

Ko laukiama iš seimo?

Reikia organizuoti konkretų laisvinimo darbą

Baisiojo birželio dienos

Sovietinis terorizmas ir pirmieji tremimai

Kodėl rusai skriaudžia lietuvius?

Lietuviai niekada nepersekiojo kitų tautybių

Ne vieneri metai – ne vienas šokis

„Grandinė“ ir jos vadovas Liudas Sagys

Šiame numeryje:

Tikrasis priešas

Sovietų Sąjunga yra pati sau didžiausias priešas

Pranešimas iš Vakarų Europos

Baltijos tautos išlaikė savo tapatybę

Aptarnauja išeivijos lietuvius

Vyskupas P. Baltakis steigia Sielovados tarybą

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Netikęs istorinių pastatų atnaujinimas

Baltijos šalių konsulatui Kanadoje

Sovietų pastangos sužlugdyti baltiečių konsulų veikimą

Iš meilės tėvų žemei ir tautiniam šokiui...

Dr. V. Kvedaras dalinasi mintimis apie tautinių šokių šventę

Ko laukiama iš seimo?

Reikia organizuoti konkretų laisvinimo darbą

Baisiojo birželio dienos

Sovietinis terorizmas ir pirmieji tremimai

Kodėl rusai skriaudžia lietuvius?

Lietuviai niekada nepersekiojo kitų tautybių

Ne vieneri metai – ne vienas šokis

„Grandinė“ ir jos vadovas Liudas Sagys

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais). Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Aptarnauja išeivijos lietuvius

Lietuvių tautos išmintis mus moko: "Kai du stos, visados daugiau padarys". Mūsų išeivijos vyskupas P. Baltakis liepos 1-2 d.d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje kviečia visų katalikiškų organizacijų atstovus ir pavienius asmenis į organizuojamą pastoracijos simpoziumą. Taip pat vyskupas įsteigė Sielovados tarybą ir sudarys vykdomąjį organą. Šie abu vienietai padės jam pastoracijos darbe.

Per paskutiniuosius ketverių metus aplankęs kone visas lietuvių kolonijas visuose kontinentuose, kalbėjęs su begalės tikinčiųjų, ir anketos būdu atsiklaęs lietuviškų parapijų klebonų nuomonės, vyskupas Baltakis išryškino sritis, kurios šiuo metu kelia daugiausia rūpesčio lietuvių katalikų gyvenime. Šio simpoziumo penktadienio programa nagrinės tris dažniausiai keliamus klausimus: *Lietuviškų šeimų padėtis* – Gabija Petrauskienė *Parapijų padėtis ir jų ateitis* – kun. A. Saulaitis, SJ, ir *Pašaukimai bei diakonatas* – Almis Kuolas.

Pokalbiuose dažnai tenka išgirsti: išeiviai pajėgė sukurti teiksmingą tautinę bendruomenę; įgyta nemažai patirties ir keliom kartom perduota tautinis kultūros lobis. Tačiau apsilėista religinėje srityje. Pas mus neveikia brandi, veiksminga ir naši krikščioniškoji bendruomenė. Tenka nuolankiai prisipažinti, kad, mums, lietuviams, stinga dvasinio subrendimo.

Dauguma tikinčiųjų pasaulyje bando imtis didesnės atsakomybės liudyti savo tikėjimą ir krikščioniškuosius principus pritaikyti darbovietėse. Pati Bendrijos vadovybė žiūri, kaip tinkamiausiai tikėjimo tiesas bei religines apraiškas suderinti su vietos kultūra ir papročiais. Visi šie krikščioniškumo aspektai kol kas dar mums, lietuviams, yra svetimi ir neorganizuojami.

Minėtasis simpoziumas pažvelgs į du krikščioniškosios bendruomenės pagrindinius aspektus: 1. *Šv. Rašto krikščioniškos bendruomenės sąvoka ir*

Knygų rėškla
"SAMOGITIA"
meniška įrėša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui parenti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijai!"**



Okupuotos Lietuvos katalikų vyskupai Romoje 1988 m. balandžio 9 d. dalyvavę Šv. Kazimiero kolegijos suruoštame priėmimo Tivoli ūkyje su išeivijos vyskupais ir kunigais. Iš kairės: vysk. Vl. Michelevičius, vysk. A. Vaičiūnas, arkiv. Ch. Salata, arkiv. L. Povilonis, arkiv. P. Marcinkus, vysk. A. Deksnys, vysk. V. Sladkevičius (dabar kardinolas), vysk. J. Preikšas. Nėra vysk. J. Steponavičiaus, tebeilaikomo ištėrime. Lietuvių vyskupai buvo atvykę Romon tarnybiniam apsilankymui Vatikane ("ad limina")
Nuotr. M. Putrimo

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Pokario metais sunaikinta, sužalota bei išvogta daug meno kūrinių Vilniuje, Trakuose ir kitose vietovėse. Dalis kūrinių išgabenta Lenkijon ir kitur. Reikalinga skubi apsauga ir nauja iniciatyva kultūrinių vertybių srityje

Čia spausdiname dailės kūrinių konservavimo specialisto VLADO DREMOS raštą Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriui LIONGINUI ŠEPEČIUI. Šiame rašte atsispindi didelį rūpestį keliančios problemos. Raštas pasiekė Vakarų be autoriaus žinios. Visos antraštės – "TŽ" redakcijos. RED.

Jūsų programinėje kalboje, pasakytoje 1987 m. lapkričio 1 d. Lietuvos TSR dailininkų XI suvažiavime, tarp eilės labai reikšmingų ir teisingų minčių mano dėmesį patraukė du dalykai: 1. "Vilniaus senamiesčio įvairiems restauravimo darbams per pastaruosius keliolika metų investuota apie 110 milijonų rublių" (kitur 120 milijonų), 2. pritariate artimiausiu laiku atstatyti Vilniaus žemutinės pilies ansamblį ir pritaikyti jį nacionalinės dailės galerijos ekspozicijai. Šie klausimai, mano manymu, ir turimomis žiniomis, reikalingi yra gilesnio aptarimo, atsižvelgiant į realias jų įgyvendinimo aplinkybes ir į nemažiau skaudžius mūsų kultūrinio palikimo nuostolius, patirtus pokario metais.

Pirmieji duomenys, atrodytų, kad tie, investuoti į Vilniaus senamiesčio milijonai rublių visi pilnutinai buvo panaudoti kultūrinėms vertybėms išsaugoti ir revalorizuoti. Mūsų respublikinė spauda visus atliekamus restauravimo darbus lig šiol vertino teigiamai, ir kai kurie jų autoriai gavo garbingus nusipelnusiųjų architektų garbės vardus.

Tačiau nieks jų nevertino, kaip jie išsaugojo šiuose paminkluose istorines-kultūrinės bei menines vertybes ir kaip profesionalai savo darbuose laikėsi restauravimo mokslinės metodikos principų. Jų projektai visuomet buvo sklandžiai apbruojami, kaip iš kultūros paminklų apsaugos valdybos, taip ir iš eilės kitų respublikinių architektūros kontrolės komisijų pusės.

Tuo tarpu reikalai klostėsi ne taip gerai. Kaip rodo žemiau nurodytų konkrečių faktų gausybė, padėtis respublikoje, kaip kultūros paminklų restauravimo atžvilgiu, taip ir jų kultūrinių vertybių išsaugojimo požiūriu yra toli gražu nepakankama, jei nesakyti tragiška. Iš čia kyla teisingas klausimas, o kiek milijonų rublių nuėjo tų istorinių kultūrinių vertybių naikiniui, žalojimui, klastojimui, nuvertinimui, prisidengiant įvairiais "racionaliais" pritaikymais prie šios dienos ar užsakovų reikalavimų, motyvuojami "patobulinimais", "pagratinimais", "papildymais" pagal neišsprusio "architektų restauratoriaus" intenciją ar fantaziją. O visa tai ėjo paminklo autentiškų meninių vertybių žalojimo bei autentiškos substancijos naikinimo sąskaiton. Pereikime prie konkrečių faktų.

I. Nemokiški restauravimai

1. Pradėkime nuo paties Paminklų konservavimo instituto rūmų Šiauliu ir Žemaitijos gatvių kampe, priešais seniausiąjį Vilniaus architektūros paminklą – Šv. Mikalojaus bažnyčios fasadą. Statant juos, faktinai jokių istorinių ir architektūrinių tyrimų nebuvo. Tai nebuvo restauravimas. Senas istorinis pastatas išgrautas kartu su rūšiais, o jo vie-

ton, dargi pažeidžiant raudonąją gatvės liniją, pastatytas aiškintųjį ultramodernių formų statinys su brutaliom aklinom ekraninėm sienom. Kukliame intymiaime senamiesčio kampelyje atsirado brutalus rėksmingas svetimkūnis, siekiantis užgožti ankstyviausią gotikos paminklą. Šio pastato autorius ir užsakovai jau iš pirmo žingsnio parodė kvalifikaciją ir kultūros stoką senosios architektūros paminklams restauruoti, kaip nesuvokiantieji jų charakterio, formų ir vertybių.

2. Buvę Vilniaus vaitų namai Pilies didžiojoje gatvėje nr. 49, stovėję miesto centre kaip miesto valdžios rezidencija, buvo erdvūs, turėjo du kiemus, kurių priekinis buvo puošnus; jį supo pilnu parametru atvira arkinė galerija. Restauruojant šiuos rūmus, nebuvo atlikti jokie istoriniai bei architektūriniai tyrimai. Po restauravimo iš šių rūmų paliko tik sparnas nuo rotušės aikštės, o jame tik pusantros arkos jo kiemo galerijoje, visi gi kiti abiejų kiemų pastatai išgrauti ir palikti kaip plynas laukas. Rytinėje kiemo pusėje išgrautos arkinės galerijos vietoje pastatytas čia nestovėjęs falšyvas dviejų aukštų pastatas, kur šandien yra fotografų parodų salonas. Buvusioje Pr. Skorynos officinoje įrengta "amatininkų užiegos" smuklė. Tuo būdu iš vaitų rezidencijos beliko tik smuklė.

3. Panašiai moraliai nuvertintas ir kitas žymiausias Vilniaus paminklas Pilies didžiojoje gatvėje nr. 84. Jis kadaise garsėjo kaip provoslavų Šv. Dvasios brolių išlaikoma aukštėnųjų mokslių kolegija, vienas žymiausių LKD-jos kultūros ir švietimo židinių, telkęs žymius mokslininkus ir polemistus su jėzuitais, palikusius daug žymių mokslo darbų, jų tarpe ir pirmąjį slavų kalbos gramatiką. Kolegijos rūmai apie 1600 m. buvo rekonstruoti, papuošti agrafto dekoracija, turėjo šešias erdvas auditorijas. Restauratorius, vadovaudamasis klaidinga istorine informacija, palaikė pastatą elevatoriumi, likvidavo gatvės fasado visus langus, kuriuos supo atskleista agrafto dekoracija. Prie do pastatui uždėjo frontoną, kokio čia niekad nėra buvę ir kuris viso Vilniaus architektūroje nebuvo taikomas, – jį puošė agraftu papuošta atika. Nevalyvo restauravimo metu sunaikinta daug agrafto dekoracijos motyvų namų varuose ir kiemo sienose, eilė sieninės tapybos liekanų. Sumo mokslo židinio paminklas virto eiliniu restoranėliu.

4. Vienas vertingiausių gotikinių gyvenamųjų Vilniaus namų Pilies 12 (faktinai nr. 14, be reikalo suplaktas su kaimyniniu namu) neišvengė subjektyvių ir nepagrįstų restau-

ratoriaus improvizacijų archaizuojant langų formas, dėl ko fasadas įgijo eilę svetimų stiklinių formų. Be to, restau-ratorius nesugebėjo pastudijuoti to meto Lietuvos gotikinės architektūros analoginių formų ir frontoną sumūrijo kaip sunkią lygaus mūro sieną, kuri gniuždo lengvą ažurinį namo fasadą.

5. Kaip mūsų architektai nesuvokia lietuviškosios architektūros stilių, rodo Kėdainių rotušės pastato "restauracija", kur grakščiam barokiniam pastatui architektai užvožė aukštą gotišką stogą, kuris nustelbė ir sugniuždė visą rotušės stilinį charakterį, nuvertino jį. Tuo sykiu buvo suardyta ir visos aikštės vieninga harmonija.

6. Bene daugiausia lėšų veltui išleista Vilniaus katedros Šv. Kazimiero koplyčios 1979 m. išorės sienų "restauravimui", o faktinai jų sužalojimai. Architektas restauratorius, atsekęs Kraševskio Gucevičiaus katedros rekonstrukcijos kritiką dėl Šv. Kazimiero koplyčios integravimo į bendrą katedros masę ir jos švediško smiltainio plokščių paviršiaus padengimą kalkių skiediniu, sumanė šią Gucevičiaus "klaidą ištaisyti". Tam reikalui Restauravimo trestas užsakė vienoje Vakarų Vokietijos firmoje didesnę "mineroso" kiekį, kuris naudojamas akmeninėms skulptūroms restauruoti. Nuo koplyčios sienų nukopotas visas Gucevičiaus padėtas tinklo sluoksnis. Atidengtos smiltainio plokštės turėjo nuo karų daug nuodaužų bei nuoskilių, bet jos nebuvo minerosu užtaisytos, nes pasirodė, kad minerosas prie smiltainio nelimpa, jam reikalingas metalinis karkasas. Tuomet nuo smiltainio plokščių visame sienų paviršiuje nukopotas 5-7 cm storio smiltainio sluoksnis, norint padaryti vietos karkasui ir mineroso sluoksniui. Tuo būdu sunaikinta autentiška paminklo substancija – tauri švediško smiltainio medžiaga, o visas koplyčios sienų paviršius padengtas banaliu pakaitalu. Paminklas neteko žymios dalies istorinės bei meninės vertės ir kartu sunaikinta visa kūrybinė Gucevičiaus koncepcija. Kiek valstybei kaštavo šis beprasmiš ir barbariškas paminklo sužalojimas, gali painformuoti respublikinė Plano komisija, kuri išskyrė šiam reikalui kietą valiutą.

Prie to tenka pastebėti, kad paminklinė šios koplyčios lenta restauratorių buvo stropiai išvalyta nuo daugelio vėlyvesnių perdažymų ir atidengta tauri patinuoto smiltainio spalva, turėjusi geltonai auksinį atspalvį. Jis Restauravimo tresto valdybai nepatikęs ir buvo uždažytas pilkai purvinu cemento sluoksniu, kad nesiskirtų nuo mineroso spalvos. (Bus daugiau)

PETRUI ŠERNUI

mirus,

jo sūnų inžinierių GYTl su šeima nuoširdžiai užjaučia –

Profesionalų ir verslininkų sąjunga

MIELAM TĖVELIUI

A.a. ARTURUI GRABOŠUI

mirus,

mūsų kolegei IRENAI ROSS ir jos šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia –

KLB švietimo komisija

A+A

JULIUI KASPARAVIČIUI

mirus,

jo žmonai MALVINAI, dukrai RAMUTEI ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą –

Danutė ir Petras Petrauskai
A. Petkevičienė

Lietuvių namų valdybos nare

A+A

JULIJAI SKREBUTĖNIENEI

mirus,

jos dukrai VIRGINIJAI, vaikaičiai ir giminėms Lietuvoje reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą –

Toronto Lietuvių namų valdyba

PADĖKA

MYLIMAM BROLIUI

A+A JUOZUI STONKUI

mirus,

patyrėme nuoširdžios užuojautos iš draugų ir pažįstamų, kurie mus guodė liūdesio valandose.

Ypatingą padėką reiškiamo Tėvams pranciškonams už vėlonio lankymą ligos metu ir eilę metų suteiktą jam dvasinę paramą, būnant slaugos namuose. Dėkojame jiems už laidotuvių apeigas ir Mišias, prel. J. Tadauskui už jautrų atsisveikinimo pamokslą savo buvusiam parapijiečiui ir K. Milerui už nuoširdų žodį kapinėse.

Dėkojame visiems lankusiems vėlonio laidotuvių namuose, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, išreiškusiems užuojautą laiškais ir per spaudą, aukojusiems vėlonio atminimui.

Ačiū palydėjusiems brangų Juozą paskutinėje jo žemiškoje kelionėje, p. Genčiuvienėi ir jos padėjėjoms už paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus.

Seserys – Ona Kalvėnienė Lietuvoje,
Aniceta Matulionienė,
broliai – Benediktas, Jonas ir jų šeimos

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529



Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2
Telefonai: 964-0067 Toronto, 1-800-387-5603 nemokamai iš kitų Ontario vietovių. 1-800-387-1387 nemokamai iš visų kitų provincijų
Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus iškvietimui giminių arba privačiam apsilankymui Lietuvoje

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, (įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/2 milijono dolerių gyvybės draudai))

Tik trys kelionės likę:

Liepos 19 – 10 naktų Vilniuje, su galimybe nuvykti į Klaipėdą, Palangą. Norintiems proga aplankyti Prahą - \$2270

Rugpjūčio 23 – 10 naktų Vilniuje. Norintiems proga aplankyti Budapeštą - \$2200

Rugsėjo 20 – 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti Jugoslavijoje - \$2235

KELIAUKITE SU MUMIS – NEAPSIVILSITE!
Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus – kreipkitės!



Kanados šaulių rinktinės dvidešimtmečio minėjime gegužės 28 d. Toronto Lietuvių namuose. Kanados, Lietuvos, šaulių vienetų vėliavos ir jų palyda

Baltijos šalių konsulatai Kanadoje

Sovietų pastangos juos uždaryti

J. V. DANYS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Diplomatinės tarnybos tęstinumas

Nepriklausomai Lietuvai užsienyje atstovavo trylikla pasiuntinių-ministerių — 20 Europos ir Šiaurės bei Pietų Amerikos kraštų; konsulų buvo dar ir kituose kraštuose. Dabar priskaitoma keturiolika valstybių, kurios viena ar kita forma dar de jure nepripažįsta Lietuvos inkorporavimo į Sov. Sąjungą. Akivaizdūs to nepripažinimo ženklai yra pasiuntiniai JAV-se, Anglijoje, Vatikane ir konsulai JAV, Kanadoje ir Kolumbijoje, taigi tik penkiose valstybėse.

1982 m. Kanados užsienų reikalų ministerija pravedė platesnius tyrimėjimus apie Baltijos valstybių konsulų istoriją. Visos trys bendruomenės — lietuvių, latvių ir estų — buvo paprašytos pateikti savo pranešimus kaip Baltijos konsulai buvo paskirti. Negalint prieiti prie oficialių dokumentų, teko tai padaryti apklausingant asmenis, kuriems daugiau ar mažiau buvo žinomi įvykiai 1962 metais.

Aplamai valstybės laikosi "Vienos susitarimų dėl konsulinų santykių" siūlomos procedūros. Konsulo paskyrimo atveju viena valstybė yra "siūnčiančioji valstybė", o kita "priimančioji valstybė". Kraštams, kurie pripažįsta de jure Lietuvos nepriklausomybę ir sutinka tęsti diplomatinis santykius, Lietuvos diplomatinė tarnyba su jos šefu priešakyje turi "siūnčiančios valstybės" privilegijas. Lietuvos užsienų reikalų ministeris Urbšys 1940. VI. 2 diplomatiškos šefų paskyrė Stasį Lozoraitį, tada buvusį pasiuntiniu prie Italijos vyriausybės, kuris vėliau šias pareigas perdavė S. Bačkui.

Kiek patirta, konsului Glyui mirus 1959 m., buvo svarstomos bent keturių asmenų kandidatūros; du iš jų buvę anksčiau Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Paskyrimą padarė S. Lozoraitis, dipl. tarnybos šefas, bet kandidatą Kanados vyriausybei pristatė tuometinis charge d'affaires Vašingtone J. Kajeckas, kaip turintis JAV vyriausybės oficialiai pripažintą diplomatinį statusą. S. Lozoraitis oficialaus statuso Italijoje nustojo, kai Mussolini, būdamas sąjungoje su Hitleriu, pripažino, kad okupuota Lietuva yra dalis Sov. Sąjungos.

Susitikimuose su Kanados užsienų reikalų ministerijos pareigūnais atrodė, kad skyrimo-priėmimo procedūra liks tokia pati, nors pareigūnai nepareikšė jokių užtikrinimų dėl ateities, nurodydami, kad sprendimas priklauso vyriausybei, tik pastebėjo, kad kandi-

datai turi turėti savo etninių bendruomenių Kanadoje visiška pasitikėjimą. Atrodė, kad tai pastabai pagrįdą davė vienos baltiečių bendruomenės nuolatinė trintis su savo garbės konsulu.

Simbolinė ir sunki padėtis

Mums Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai ar konsulai yra tų valstybių akivaizdus nepriklausomybės tęstinumo simbolis. Kanadai tai "tų etninių bendruomenių simboliai". Panaši yra ir JAV vyriausybės padėtis.

1980 m. buvo pavojus, kad Vašingtone Lietuvos pasiuntinybė turės nustoti veikti grynai dėl finansinių sunkumų, nes baigėsi Lietuvos vyriausybės deponuotos aukso atsargos Vašingtone. JAV LB irgi išsvytė akciją paveikti kongresmanus ir senatorius bei valdžios įstaigas, kad užtikrintų finansinę ir aplamai pasiuntinybės tęstinumą ateiti, kas ir sėkmingai pavyko. Iš susirašinėjimų su kongresmanais (Ch. Dougherty ir kt.), administracijos pareigūnais (S. R. Aiello ir kt.) galima pacituoti iš vieno valstybės departamento rašto posakį, kuris nusakė JAV nusistatymą Baltijos diplomatų atžvilgiu: "Šie atstovai (pasiuntinybių) ir jų įstaigos yra baltiečių tautos svarbus simbolis, ir (taip pat) jų pripažinimas yra apčiuopiama išraiška mūsų inkorporacijos nepripažinimo politikos".

Latviams sutikus, visų trijų valstybių deponuotos aukso atsargos pervestos į vieną fondą ir tuo užtikrintas finansinis tęstinumas.

Sovietams ir de jure inkorporacijos nepripažinimas ir diplomatiniai atstovai yra rakštis, todėl nuolatinai stengiasi juos panaikinti, naudojant ne tik politines, bet ir visas kitas įmanomas priemones. Išlaikymas diplomatų, kad ir simbolių, priklauso nuo lietuvių gausumo krašte, o gal dar svarbiau — nuo jų aktyvumo.

JAV yra pagrindinis Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumo rėmėjas. Čia daugiausia yra išeivių lietuvių ir rodoma daugiausia aktyvumo. Karo ir pokario metų Lietuvos pasiuntinys Žadeikis yra pasakęs, kad lemančios reikšmės pasiuntinybė išlaikyti Vašingtone turėjo JAV organizacijų, susibūrusių į ALTą žygiai pas prezidentą Rooseveltą ir vyriausybės atstovus.

Kanadoje nors lietuvių ir kitų baltiečių skaičius mažas, bendri žygiai pasiekė, kad po karo net dveji atvejais, mirus konsulams, buvo paskirti nauji. Kolumbijoje maža kolonija (apie 1,000) energingai veikdama pasiekė, kad 1954 m. oficialiai buvo patvirtintas

Lietuvos garbės konsulas. Nesant energingų krašto baltiečių pastangų diplomatiniai atstovai išnyko ar nyksta. Anglijoje, Londone, nepriklausomos Latvijos pasiuntinybės rūmai tebėra, bet nėra jokio diplomatinio atstovo ar net garbės konsulo. Tuo tarpu Australijoje vienai vyriausybei pripažinus inkorporaciją, baltiečių organizuotomis pastangomis sekanti vyriausybė tai atšaukė, ir latviams patvirtino garbės konsulą nors baltiečių ten yra tik apie 30,000.

Dabartinė konsulų padėtis Kanadoje yra sunki dėl savo simboliškumo ir trylpumo. Be nuosaikams Lietuvos reikalų supratimo, reikia dar suprasti krašto vyriausybės besikeičiančią politiką ir atstovaujamos išeivijos etnines bendruomenės interesus.

Santykiuose su krašto vyriausybe garbės konsulai (būdami diplomatinėje skalėje bene žemiausioje vietoje) priklauso nuo jos geros valios, nes jų užnugarįje nėra laisvos tautos ar vyriausybės, o tikrai išeivija išjungusi iš šio krašto gyvenimą.

Atsargumas reikalingas, bet jis neturėtų pavirsti į visišką pasyvumą (leisti įvykiams patiems riedėti) net nesirūpinant ateitimi, kas gali duoti krašto vyriausybei pagrindą manyti, kad tokia atstovybė nereikalinga. Tenka pastebėti tokių pasyvumo apraiškų. Visoms išeivijoms būdingas pluralizmas: daug skirtingai galvojančių grupių, norinčių turėti įtakos visuomenėje, todėl diskusijos neišvengiamos. Tai iš esmės nėra blogai, kol išlaikomas objektyvumas. Diplomatinės tarnybos žmonėms svarbu būti savotiškai šalia tokių diskusijų.

Vieni iš mūsų kaimynų turi nuolatinis nesusipratimus tarp savo garbės konsulo ir Bendruomenės; kartais jis yra aplenkiamas Bendruomenės išskilmėse; o dėl kišimosi į Bendruomenės reikalus rašyta net Kanados autoritetams. Sakoma, kad nesusipratimų šaknis glūdi parinkimo procese.

Atrodė, kad Kanadoje estų garbės konsulas, sugyvendamas su savo Bendruomene, daugiausia iš visų konsulų sugebėjo būti matomas Kanados viešajame ir politiniame gyvenime, nors nėra įrašytas į oficialų diplomatų sąrašą, todėl nekviečiamas į diplomatinis renginius. (Lietuvos garbės konsulas, kaip esantis sąraše, yra kviečiamas). Jis dažnai išnaudoja progas susitikti su parlamentariais ir vyriausybės atstovais Otavoje ir net kai kuriuose Toronto turistiniuose vadovuose randame Estijos konsulato adresą šalia 44 oficialių konsulatų (Lietuvos nepaminėtas).

Dabar mūsų garbės konsulų pareigos ir privilegijos yra visiškai skirtingos nuo tų, kurios būna tarp normaliai suvereninių kraštų. Darbas vyksta ne materialinėje, bet savotiškai dvasinėje, kultūrinėje, tautiškai istorinėje ir informacijos srityse, jei norima tikrai ir paveikiai pasitarnauti lietuviškiems reikalams, nepasitenkinant tik reprezentaciniais pasirodymais.

PL IV-sis KULTŪROS KONGRESAS

1988 m. birželio 24-27 d.
Toronte, Kanadoje

Birželio 24, penktadienį:

8.00 v.v. — **LITERATŪROS VAKARAS**

Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.
Bilietai: suaugusiems — \$8, jauniui ir pensininkams — \$5.

Birželio 25, šeštadienį:

9.30 v.r. — **PL IV Kultūros kongreso atidarymas**

10.00 v.r. — 5.00 v.v. **Paskaita, sekcijų svarstybos**
Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge Street

7.30 v.v. — **Putino drama "VALDOVAS"**

Los Angeles lietuvių dramos sambūris, režisuoja Petras Maželis, Central Technical School, 724 Bathurst St.
Bilietai: suaugusiems — \$12, jauniui ir pensininkams — \$10.

Birželio 26, sekmadienį:

10.30 v.r. — **PAMALDOS Lietuvos Kankinių šventovėje, 494 Isabella Avenue, Mississauga, Ontario**

12.30 v.p.p. — 5.00 v.v. **Sekcijų svarstybos** Anapilio salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario

8.00 v.v. — **KONCERTAS** McMillan Theatre,

Edward Johnson Blvdg., University of Toronto, Bloor Street ir Avenue Road.
Bilietai: suaugusiems — \$12, jauniui ir pensininkams — \$10.

Birželio 27, pirmadienį:

8.30 v.r. — **Sekcijų svarstybos**

5.00 v.v. — **PL IV Kultūros kongreso uždarymas**

Loew's Westbury Hotel

8.00 v.v. — **POKYLIS, meninę programą atliks Violeta Rakauskaitė** Bilietas asmeniui — \$20.

Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St.

Bilietai į visus renginius gaunami sekmadieniais Anapilyje, Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje Toronte. Kreipiantis raštu — pridėti čekį arba piniginę perlaidą ir adresuoti: **Kultūros kongresas, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.**

PASTABOS IR NUOMONĖS

Dėl lietuviško darbo kenkėjų

JULIUS VAISIŪNAS

"Tėviškės žiburių" 1988 m. kovo 8 d. laidoje Aurelija Balašaitienė kritiškai pažvelgė į mano siūlymą kelti aikštėn lietuviško darbo kenkėjus. Ji pasisako prieš tokį kėlimą, kad nebūtume savo patį "priešai iš vidaus".

Prieš vienerius metus tas klausimas buvo keliamas VLB posėdy "Tėvynėn" žiniaraščio redaktoriaus. Visi dalyviai vienbalsiai pasisakė už Bendruomenės ir jos narių ydų kėlimą viešumon. Korespondentui visada yra smagiau rašyti malonius dalykus, tačiau būtina atskleisti ir trūkumus. Žodis — stiprus ginklas.

Daugelį kartų spaudoje pastebėjau, kaip asmeniškai puolami žmonės, kurie daug dirba ir padaro. Kitais žodžiais, mes pataikaujame kenkėjams, bet nesigiliname botago tikriesiems veikėjams. Aš asmeniškai laikausi nuomonės, kad Bendruomenės nesilpninsime, keldami kenkėjų pavardes. Šiaip ar taip — jie Bendruomenei yra grynus nuostolis arba liga, kuri ir kitus tautiečius pamažu užkrečia. Nesmažu man skaityti nekrologą, kad toks ir toks tautiečių buvo pasitraukęs iš lietuviškos veiklos. Sakoma, kad apie mirusius arba gerai, arba nieko, o pas mus, lietuvius, atvirkščiai: numirusiam pridame ir kritišką pastabą, kai niekas nieko jau pakeisti nebėgal.

Aurelija Balašaitienė prieš kokių 7-8 metus buvo kelioms valandoms sutojusi Karakas mieste. Ir man su žmona teko

ją ir p. Žičkų pavažinėti. Dabar po 7-8 metų ji kartoją neteisingas išvadas apie Bendruomenės susiskaldymą (susiskaldymo nėra), apie "pelninčių profesionalų" vykdymą rėmimą Lietuvai propagandos planijoje Venezuelos spaudoje (tokių rėmėjų aš nežinau). A. Balašaitienės lankymosi metu planijoje Venezuelos spaudoje nebuvo beveik apie Lietuvą nė žodžio. Buvo kurti tykla. Žinoma, šiandieną padėtis yra radikaliai pasikeitusi, bet ne turtingiems remiant, ne auklams renkant, ir ne lietuviškų fondų talkos prašant. Spaudoje straipsniai netilsta, leidžiamos ispanų kalba knygos, nors tautinių šokių būrelis nėra, nors jaunimas vos kruta, o Vasario 16-tos gimnazijos mokiniai su mažomis išimtimis yra mūsų Bendruomenės gėda. Cituoju vienos jaunos ir veiklios profesionalės lietuvaitės pasisakymą: "Daugumai Vasario 16-tos gimnazijos mokinių Lietuva ir jos likimas visiškai nerūpi".

Aš laikau si savo nuomonės, kad pirmaisiais tremties metais mes degėme grįžimo troškimu ir tautos meile; gaila, bet geras gyvenimas idealus laiko dulkėm apnešė.

Tik dėl laisvės šaukimo, tik dėl mūsų lidijimų apie komunizmo grėsmę, mes atidarėm Vakarų sąjungininkams akis ir patys išvengėme grąžinimo į sovietinį "rojų". Tokie yra faktai.

Aurelija Balašaitienė prieš kokių 7-8 metus buvo kelioms valandoms sutojusi Karakas mieste. Ir man su žmona teko

PL IV kultūros kongreso svarstybos

BIRŽELIO 24, PENKTADIENI

3.30 v.p.p. Meno parodos atidarymas, Northern District Library, 40 Orchard View Blvd., (Eglinton & Yonge požeminio. Į vakarus nuo Yonge, į šiaurę nuo Eglinton). Birželio 26 d. paroda perkeliama į Anapilį.

8.00 v.v. Literatūros vakaras, Bickford Park High School, 777 Bloor Street West, (Bloor & Christie požeminio). Dalyvauja: L. Andriekus, K. Bradūnas, B. Brazdžionis, A. Gustaitis, J. Jankus, E. Juodvalkė, Z. Katiliškienė, R. Kazlienė, J. Kralikauskas, H. Nagys, E. Nazaraite, K. Ostrauskas, L. Pocienė, B. Pūkelevičiūtė, J. Švabaitė-Gylienė, V. Tamulaitis.

BIRŽELIO 25, ŠEŠTADIENI

11.00 v.r. Šeima — lietuviškumo stiprybė sekcijos svarstybos vadovaus Irena Lukoševičienė (Montrealis). Dalyvaus Aldona Lingertaitienė (Bostonas) — "Jauna šeima"; Kestutis Slotkus (Kolumbija) — "Izoluita — toli nuo lietuviškų centrų šeima"; Livija Juodiškaitė-Pollock (Solon, Ohio) — "Mišri šeima"; Danutė Baltutienė (Australija) — "Suaugusius vaikus turinti šeima" ir seselė Ignė Marijoškaitė (Putnam) — "Vadovė, dirbanti su vaikais ir jaunimu". Visi pranešimų dalyviai turi magistro ar tolygius mokslo laipsnius.

2.00 v.p.p. Literatūros sekcijos svarstybos vadovaus dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybinio universiteto slavistikos studijų katedros vedėjas ir profesorius. Diskusijose dalyvaus Vytautas Jonynas, literatūros kritikas (Montrealis); Liūtas Mockūnas, inžinierius (Čikaga); dr. Henrikas Nagys, poetas (Montrealis), ir Vincas Natkevičius, lietuvių literatūros istorikas, kritikas (Vokietija).

3.30 v.p.p. Teatro sekcijos svarstybos vadovaus Jurgis Blekaitis, aktorius, režisierius, poetas (Laurel, Maryland). Diskusijose dalyvaus Arūnas Čiuberkis, teatro, kino filmų bei televizijos aktorius (Niujorkas); Rasa Kazlienė (Rasa Allan), teatro, filmų bei televizijos aktorė (Niujorkas); Elena Dauguvietė-Kudabienė, aktorė, režisierė (Hamiltonas), ir dr. Kostas Ostrauskas, dramaturgas, literatūros istorikas ir kritikas (Media, Pensilvanija). Visos šeštadienio sekcijų svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

BIRŽELIO 26, SEKMADIENI

12.30 v.p.p. Religijos reikšmės tautiniam išlikimui sekcijos svarstybos vadovaus kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonas. Diskusijose dalyvaus docentas Vytautas Skuodis (Čikaga), kun. Kęstutis Trimakas (Čikaga), dr. Algis Norvila (Čikaga) ir kun. Povilas Dilys (Torontas).

2.00 v.p.p. Meno sekcijos svarstybos vadovaus dr. Kęstutis P. Žygas, Arizonos valstybinio universiteto architektūros istorijos ir teorijos profesorius. Dalyvaus dailininkas Narūnas Bukauskas (Bruklinas) — "Menas iš studento perspektyvos"; dailėtyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matraga (Oak Park, IL) — "Dabartinės problemos išeivijos dailės veikloje"; meno rinkėjas Narcizas Prielaidas (Šveicarija) — "Lietuviai dailininkai Vakarų Europoje"; menininkas Jurgis Račkus (Torontas) — "Color and Form Society veikla Kanadoje"; dailėtyrininkė Daiva Skuodytė (Čikaga) — "Dailės kūrimo ir kritikos padėtis pokarinėje Lietuvoje" ir dailininkė Elena Urbaitytė (Wantagh, NY) — "Dailininkų pasirinkimai, galimybės ir galvosūkiai išeivijoje".

3.30 v.p.p. Išeivijos lietuvių muzikinė kultūra sekcijos svarstybos vadovaus muzikė Emilija Sakadolskienė (Čikaga). Diskusijose dalyvaus kritikas Mykolas Drunga (Čikaga), muzikės Loreta Venslauskienė (Čikaga) ir Rita Vilienė (Londonas, Kanada).

Visos sekmadienio sekcijų svarstybos vyks Anapilio salėje.

8.00 v.v. Koncertas, kurio programoje dalyvaus pianistai Vytas Bakšys (Niujorkas) ir Leokadija Kanovičienė (Torontas), Klivlando Dievo Motinos parapijos choras, vadovaujamas muzikės Ritos Klionienės ir Toronto lietuvių choras "Volongė", vadovaujamas muzikės Dalios Viskontienės.

BIRŽELIO 27, PIRMADIENI

8.30 v.r. Spaudos ir radio sekcijos svarstybos vadovaus Aušra Liulėvičienė, "Draugo" šeštadienio kultūrinio priedo redaktorė (Čikaga). Dalyvaus Jonas Vairius, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas (Torontas) — "Leidėjų, redaktorių, bendradarbių ir skaitytojų santykiai"; kun. Juozas Vaišnis, SJ, redaktorius "Laiškai lietuviams" (Čikaga) — "Spaudos ir radio kalba"; Edvardas Tuskenis (Čikaga) — "Jaunimo kelias į spaudą"; dr. Zenonas Rekašius (Glenview, IL) — "Lietuva išeivijos spaudoje"; Romas Kezys, "Laisvės žiburio" radio programos vedėjas (Bayside, NY) — "Radio rūpesčiai"; Raimundas Lapas, radio programos vedėjas (Čikaga) — "Radio laidų ateitis — likimas ar praeikimas"; dr. Vytautas Dambra (Venezuela) — "Radio ir spaudos komunikacija svetimatuiams".

10.00 v.r. Lituanistikos sekcijoje bus trys referentai. Dr. Antanas Klimas, Ročesterio universiteto profesorius (Rochester, NY), kalbės tema "Šiandieninės lietuvių kalbos problemos". Dr. Jonas Račkauskas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorius (Čikaga), kalbės tema "Kultūrinis vertybių išlaikymas". Dr. Bronius Vaškevičius, Iliojaus universiteto Čikagoje lietuvių kalbos ir literatūros profesorius, lituanistikos katedros vedėjas, kalbės tema "Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis".

1.30 v.p.p. Tautodailė — sodžiaus menas sekcijos svarstybos vadovaus dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai (Kingston, Ont.). Diskusijose dalyvaus dr. Genovaitė Kazokienė (Tasmanija), Aldona Vaitonienė (Torontas), Aldona Veselkienė (Kanada). Jei sąlygos leis dr. Alfredas Stanevičius atvyks iš Montevideo (Urugvajaus).

3.00 v.p.p. Svarstybos "Išeivijos ir tautos kūrybos sankryžoje" vadovaus dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų departamento vedėjas ir profesorius (Norman, Oklahoma). Diskusijose dalyvaus dr. Juozas Kazickas, ekonomistas (Niujorkas); dr. Rasa Mažeikaite, istorikė (Torontas), ir dr. Pranas Zundė, Georgia Institute of Technology informacijos ir kompiuterių mokslų profesorius (Atlanta, Georgia).

Ši sekcija bus baigiamoji PL IV kultūros kongreso svarstybų dalis. Čia bus bandoma "Išsiaiškinti išeivijos ir tautos kamieno kultūrinį vertybių pasikeitimo galimybes" (IV-jo kultūros kongreso tikslai).

Visos pirmadienio svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje. PL IV kultūros kongreso svarstybose dalyvaus visų kartų atstovai. Jauniausias 22 metų amžiaus ir vyriausias 81 metų. Sekcijų diskusijų dalyvių sąrašas gali padidėti, nes iš keleto kvieštų dar negauta atsakymų.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti IV kultūros kongrese.

Kviečiu keliauti į Lietuvą

š. m. liepos 18 iki rugpjūčio 1 d.

Kaina 2,150 dol. Apsiimu atlikti įvairias paslaugas.

Kreiptis: Sandra Pakulis, 6885 L'Assomption Blvd., Montreal, P.Q. H1T 2N4 Telefonas: (514) 259-5627

Gery Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595



Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso organizacinis komitetas Kanadoje. Iš kairės pirmoje eilėje: Nijolė Karasaitė, Dalia Viskontienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kuriene — KLB kultūros komisijos pirmininkė, dr. Judita Čuplinienė; antroje eilėje — Kazimieras Manglicas, Angelika Sungailienė, Daria Deksnytė, Prima Saplienė, Vytautas Taseckas. Trūksta Elenos Stepaitienės, Irenos Lukoševičienės, dr. Rasos Mažeikaite ir Angelės Ambromaitytės

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ELEKTRONINIS TELEGRAFAS

Pirmoji elektroninio telegrafo stotis pradėjo veikti Vilniuje. Skaitytuvų valdomas technikos dėka informacija perduodama keliasdešimt kartų greičiau nei senaisiais įrengimais. Telegrafos tekstas įvedamas skaitytuvų atmintin, o jie automatiškai parenka patogiausią kelią telegramai ir ją išsiunčia. Telegrafistai dabar nereikia susisiekti su baiginiu punktu, laukti, kol bus laisva linija. Elektroninio telegrafo stotį pagamino "Krasnaja zaria" įmonė Leningrade, bendradarbiaudama su Rygos VEFu.

UŽMIRŠO GEDIMINĄ

Darius Anužis "Tiesos" skaitytojų laiszkams skirtame skyriuje dalijasi liūdnomis pernyktės kelionės nuotakomis: "Rudenį keliavome su draugu dviračiais iš Klaipėdos į Vilkių pro Tauragę ir Jurbarką. Paneemunės visu keliautojus traukia. Kiek istorinių paminklų, kiek žmonių, dar menančių tų paminklų atsiradimo istoriją. Bet Veliuonoje mūsų nuotaika apsiniauškė. Ant Gedimino kalno, šalia paminklinio akmens, mėtėsi tušti vyno buteliai ir konservų dėžutės. Slogi nuotaka ir Belvederyje. Kažkada čia buvo nepaprastai gražūs rūmai. Dabar jų langai užkalti lentomis, o apie buvusio sodo gražumą senieji gyventojai pasakoja kaip apie sunkiai įsivaizduojamą mirazą. Sako, čia buvo gėlių žiedų laikrodžiai, puošniausi svetimšaliai krūmai. Buvo, bet nebėra. Netoliese esantis Gedimino ažuolas dabar irgi skursta".

MAŽIAU AUTOMOBILIŲ

"Valstiečių laikraščio" redakcija balandžio 28 d. laidoje V. Pocius, gyvenantis Skuodo rajone, klausia: "Pastaruoju metu turgyje pakilo lengvųjų automobilių kainos. Sklinda kalbos, kad respublika gauna žymiai mažiau mašinų gyventojams parduoti. Ar iš tiesų taip?" Redakcija kreipėsi į respublikinę parduotuvę "Automobilijai", kur buvo pareikšta, kad šiemetinis automobilių fondas tikrai yra sumažintas daugiau kaip 1.300. Pernai buvo parduota daugiau kaip 8.000 automobilių, o šiemet bus parduodama apie 6.700. Prekybos ir buitinių gyventojų aptarnavimo skyriuje gauta dar liūdnėsnė žinia — pardavimui skirtų automobilių fondas sumažinamas ne 1.300, o 1.500. Sąjunginės žinybos, skirsiančios automobilių fondus, aiškina, kad padidėjo jų eksportas į kitas pasaulio šalis. Automobilių paklausa Lietuvoje dabar taip pat sustiprino plūstelėjusi individualių taksistų banga.

TRYŠ MILIJONAI ŽIŪROVŲ

Kovo 17 d. Vilniaus operos ir baleto teatre buvo nutrauktas J. Strauss'o operetės "Šikšnosparnis" spektaklis ir scenoje pagerbtas Vilniaus astuntosios statybos valdybos darbų vykdytojas Vidas Požemckas, teatro lankytojų sąrašė užbaigęs trečiąjį milijoną. Sukaktuviniu žiūrovų jis buvo išrinktas burty keliu. V. Požemcką pasvei-

kino teatro direktorius ir meno vadovas Virgilijus Noreika, įteikdamas pažymėjimą, su kuriu jis nemokamai galės lankytis visuose šio teatro spektakliuose. V. Požemckas buvo papuoštas specialiai šiai sukakti išaušta juosta, jam įteikta ir speciali sukaktuvinė dovana. Milijonus užbaigiantys žiūrovai 1974 m. atidarytame naujajame Vilniaus operos ir baleto teatre pagerbti jau trečią kartą. Teatras turi tūkstantį vietų, kurios yra užpildytos beveik kiekvieną vakarą. Vidutiniškai teatro lankomumas matuojamas 97%. Lankytojų skaičius sumažėja vasaros mėnesiais, kai žmonės atostogauja, daugiau laiko praleidžia gamtoje. Nuo 1974 m. naujajame teatre pastate buvo parodyta daugiau kaip 3.000 spektaklių, paruoštos 84 premjeros, tarp kurių buvo apie dvi dešimtys lietuvių kompozitorių kūrinių.

TRŪKSTA CUKRAUS

"Tiesos" redakciją užgriuvo telefoniniai vilnietės A. Krivickienės, kauniečio K. Montvilos, druskininkietės O. Gvildienės bei kitų skaitytojų skundai, klausiantys, kodėl parduotuvėse staiga dingę cukrus. Atsakymą kovo 26 d. laidoje pateikia prekybos ministerio pavaduotoja Nijolė Paliulienė. Lietuvoje parduodamas tik vietinės gamybos cukrus, lig šiol pilnai patenkinęs pirkėjų poreikius. Esą iki 1985 m. be jokio apribojimo kasmet būdavo parduodama 80-90.000 tonų cukraus. Tuo tarpu 1987 m. parduota jau net 109.000 tonų, kai seniau normalus metinis pardavimo prieaugis tieskildavo porą tūkstančių tonų. Iki 1985 m. vienas Lietuvos gyventojas vidutiniškai sunaudodavo 40 kg cukraus, o negalutiniais 1987 m. duomenimis — jau apie 52 kg. Šiemet Lietuvai yra paskirtas truputį mažesnis 105.000 tonų cukraus fondas, kuris nebus didinamas. Dėl to tenka reguliuoti cukraus pardavimą, kad jo užtektų ir metų ketvirčiams, ir jų pabaigai. Daugiausia cukraus reikia trečiajame metų ketvirtyje — liepos, rugpjūčio mėnesiais, kai būna pats uogų ir vaisių perdirbimo įkarštis. N. Paliulienė, supažindinusi su nenormaliai didėjančia jo paklausa, atskleidžia pagrindinę priežastį. M. Gorbaciovui paskelbus kovą su alkoholizmu ir sumažinus valstybinę alkoholio gamybą, staiga sukruto spekuliantai, nelegaliai iš cukraus gaminantys naminių degtinė. Pernai Lietuvoje buvo išaiškinta apie 8.000 naminės degtinės gaminimo ir pardavinėjimo atvejų. Tokie slapsti naminės degtinės gamintojai cukrų superka kilogramais, vaikščiiodami iš parduotuvės į parduotuvę, kol surenka pilną maišą. Kaimo parduotuvėse cukraus galima įsigyti ir maišais iš nesąžiningų pardavėjų, kurių visų neįmanoma sukontroliuoti. Miesto parduotuvėse cukrų gauta jau išfasuotą. Kiekvienam klientui ten dabar leidžiama parduoti tik po vieną kilogramą.

V. Kst.



Hamiltono lietuvių jaunimas sibirinių trėmimų minėjime 1988.V.22 Aušros Vartų šventovėje. Iš kairės pirmoje eilėje: A. Rudaitis, L. Kamaitis, R. Mačytė, S. Otto, A. Venclovas, R. Mačytė; antroje eilėje — A. Raguckas, A. Dziekmionis

London, Ontario

KLB LONDONO APYLINKĖ Rengia birželio trėmimų minėjimą 1988 m. birželio 12 d. 12.30 v.p.p. Londone, prie žuvusiems kariams skirto paminklo. Minėjime dalyvaus ir estų bei latvių atstovai, valdžios pareigūnai. Kviečiame visus tautiečius dalyvauti ir savo dalyvavimu pareikšti solidarumą kovojančiai tautai Lietuvoje.

KLB Londono apylinkės valdyba

Putnam, CT

MARIJOS ŠVENTĖ. Kasmet liepos mėnesį seselių vienuolyno sodyboje yra ruošiamas Lietuvių susitikimo diena. Šiais Marijos metais ši diena įvyks liepos 24, bus skirta Dievo Motinos garbei. Tam tikslui bus išpuosta vienuolyno sodyba. Tikimasi, kad vietinis vyskupas vienuolyno koplyčia paskelbs šventovę. Bus teikiamas Dievo malonės — atlaidai. Mišias atnašaus kun. dr. V. Cukuras, vienuolyno kapelionas, pamoksą sakys svečias iš Čikagos kun. K. Trimašas. Prieš pamaldas eis procesija, kur bus kalbamas Rožinis ir giedamos giesmės. Į Marijos garbės šventę gausiai dalyvausti kviečia vienuolyno seselės.

A. Lipičienė

Calgary, Alberta

MIRĖ a. a. PETRAS VENCŪNAS, 87 metų amžiaus, gimęs Krautiškių kaime, Biržų valsčiuje. Atitarnavęs 3 metus Lietuvos kariuomenėje, 1927 m. atvyko Alberton ūkio darbas. Vėliau dirbo Drumheller ir Coleman anglies kasyklose. 1954 m. persikėlė gyventi į Kalgari ir dirbo Baker sanatorijoje iki išėjimo pensijon 1977 m. P. Vencūnas buvo vedęs Oną Cherry (Vyšniauskiene), kuri mirė 1982 m. P. Vencūnas, pergyvenęs sunkius pirmuosius Kanados metus, vėliau gražiai įsikūrė. Buvo gero būdo, turėjo daug draugų. Ilgus metus priklausė Kalgario Lietuvių draugijai, nepamiršo savųjų ir Lietuvos. Palaidotas šalia savo žmonos Queen's Cemetery kapinėse. K.

Hamilton, Ontario

PADĖKA

Buvau nustebinęs savo draugų ir už tai esu jiems labai dėkingas. Balandžio 23-ji yra Šv. Jurgio diena. Kaip tik sutampa su mano vardadieniu ir gimtadieniu. Mudu su žmona nutarėmės šį gimtadienį praleisti ramiai namuose. Prieš tai gavome daug sveikinimų atvirukais ir laiškais. Mums juos beskaitant, išgirdome bildešį prie durų. Žmonai praverus duris, įėjo būrys žmonių ir sušuko: "Sveikas, Jurgi, su gimtadieniu!" Viena iš rengėjų Vanda Bakšienė įteikė gražią gėlę ir sveikinimą. Danutė Kamaitienė, Jadvyga Saunorienė, Onutė Bakšienė, Vanda Bakšienė atėjo nešinos krepšius valgių, pyragėlių ir tortų. Nenusileido ponioms ir vyrai. Laimutis Bakšys, Antanas Kamaitis ir Vladas Jasinevičius pasirūpino silpniesiems ir stipresniams gėrimais.

Ta proga mane raštu sveikino: Rasa Bakšytė, Stasys Bakšys, Ruth Balionienė, Edith Hyder Jester —

SUTVARKAU DOKUMENTUS iškviešti giminties iš Lietuvos ir taip pat privačių važiuojantiems Lietuvon. Kreiptis į Raimondą Krukovičių, tel. 387-3288, adresas 654 Upper James, Hamilton, Ont. Darbo valandos: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį 3-7 v.p.p., penktadienį 12-3 v.p.p.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

Thunder Bay, Ont., Jean Raubienė — Winnipegas, Man., brolis Feliksas — Timmins, Ont. ir kiti gimnainčiai iš Amsterdam, NY, Detroito ir Lietuvos.

Nuoširdžiai dėkoju visiems už sveikinimus ir malonią staigmeną, kurios niekad nepamiršiu. Su giliu dėkingumu —

G. Palmer



Tautinio šokio judesys, Tėvyne, mums gyva esi!

JAU ARTĖJA

VIII LAISVOJO PASAULIO

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ

ŠVENTĖ, kuri įvyks, š. m.

LIEPOS 2-3 d. d. KANADOJE, HAMILTON, ONT.

RUOŠKIMĖS VISI JOJE DALYVAUTI

ŠVENTĖS INFORMACINĖS ŽINIOS:

LIET. TAUTODAILĖS PARODA veiks nuo birželio 30 d. iki liepos 11 d. Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialus parodos atidarymas ir koncertas su solistais Anita Pakalniškite ir Jonu Vaskevičium birželio 30 d. 7.30 v.v., įėjimas nemokamas.

PENKTADIENIO JAUNIMO ŠOKIAI liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W.5-th gatvių kampas; pradžia 8.00 v.v., įėjimas — \$3.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS įvyks Convention Centre, 115 King St. W., Chedoke ir Wentworth salėse; pradžia 7.30 v.v., įėjimas visiems — po \$10. Bilietai pardavinėjami dabar, bus jų ir prie įėjimo; stalai nerezervuojami.

SEKMADIENIO PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11 v.r. Mišias atnašaus vysk. Paulius Baltakis, giedos jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų choras. Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu "Christ Ev.-Lutheran" latvių šventovėje, 18 Victoria Ave. S. 10 v.r.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miesto Gore parką, prie Laisvės paminklo prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, kurį žodį pasakys Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono miesto atstovai, bus padėtas vainikas.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekmadienį, 3.00 v.p.p., Copps kolizijoje, 101 York Blvd.; bilietų kainos: \$12, \$15 ir \$18, juos jau galima įsigyti pas platintojus, jų bus ir prie įėjimo (kolizijus talpina 17 tūkstančių žmonių). Čikagoje visus bilietus platina Vaznelių "Gifts International" krautuvių, 2501 W. 71 St., tel. (312) 471-1424; Klivlande bilietus galima įsigyti lietuvių kooperatyve "Taupa", 767 E. 185 St. pas Vyt. Staškų, tel. (216) 481-6677; Torontose bilietus platina Alf. Juozapavičius, tel. (416) 239-0995. Į šokių šventę bilietus galima įsigyti ir per "Bass" agentūras.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 7.30 v.v. įvyks vėl to paties Convention Centro abiejose salėse: Chedoke — suaugusiems, kaina — \$30, stalai po 10 žmonių, ir Wentworth salėje jaunimui, kaina — \$20. Čia bilietus į abi sales reikia įsigyti jau iš anksto pas B. Mačį, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2K1, tel. (416) 632-4558.

SUVENYRUS tvarko K. Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, tel. (416) 332-6006.

NAKVYNIŲ INFORMACIJA teikia V. Verbickienė ir L. Kontenienė, 348 Duncombe Crt., Burlington, Ont. L7L 4M4, tel. (416) 637-5090, skambinti vakarais.

IŠ ANKSTO BILJETUS į visus renginius galima įsigyti, prisidant pinigais iki birželio 5 d. šiuo adresu: "Talka" TSS (J. Stankus), 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6. Nupirkti bilietai čia lauks jūsų. Pažymėtos jų kainos yra kanadiškais doleriais. Čekius rasyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Dėl bilietų informacijos teikia J. Kristolaitis, tel. (416) 689-5733. Kitais šventės reikalais kreiptis tel. (416) 523-7143.

Šventės Inf.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavyse namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA"

KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: indėlius (P.C.A.) 3% santaupas 5.75% kasd.pal.taupymo s-ta .. 5.25% 90 dienų indėlius 8% 1 m. term. indėlius 9.25% 1 m. term. ind.mėn.pal. . 8.75% 3 m. term. indėlius 9.75% RRSP ir RRRF (pensijos) 7% RRSP ir RRRF 1 m. 9.25% RRSP ind. 3 m. 9.75%

IMAME UŽ: asmenines paskolas 12.5% nekiln. turto pask. 1 m. 10.25% nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo pataravimas.

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$20.000.

Ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.



LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitę šią vasarą bus Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio 14-21 d.d. "I laisvę" žurnale skelbtos data buvo pakeista. Ji buvo atiduota lietuvių mokytojų studijų savaitėi. Fronto bičiuliai raginami nedelsiant registruotis ir užsakyti kambarius pas Joną Vasarį, 979 Proehl Drive, Barberton, Ohio 44203. Tel.(216) 644-7411. Registracijos mokesčiai — \$15 šeimai.

Pedagoginių Marijos Montessori metodų sklaidė vaikams Domicelė Petrutytė deimantinio amžiaus sukakties proga vasario 13 d. pagerbia Čikagoje. Sukaktuvinė pasveikino Marijos Montessori metodus dirbančios auklėtojos. Draugijos vardu gėlių puokštę sukurtauvinėi įteikė N. Cijūnėlienė, dovana auklėtojų vardu — S. Vaisvilienė. Buvusių mokinių vardu D. Petrutytė sveikino R. Kucinaitė ir O. Baršketytė.

Lituanistinėje Maironio mokykloje Lemonte prie Čikagos tradiciniu pavasarinio renginio tapo Poezijos diena. Šiemet kovo 19 ji buvo skirta pagerbti Bernardui Brazdžioniui. Poezijos dienos programą paruošė mokytojos Živilė Šilgalienė ir Zita Visockienė. Mažieji mokiniai deklamavo Vytės Nemunėlio eilėraščius, o vyresnieji bandė reikštis su poetiniais savo bandymais. Balandžio 9 d. mokyklon atvyko ir Čikagoje viešėjės B. Brazdžionis, mokiniais geriau žinomas kaip Vytė Nemunėlis, "Meškiuko Rudnosiuo" autorius. Jis pasirašinėjo jau gerokai padėvėtas šios pasakaitės egzempliorius, rodė iš Lietuvos gautą Maironio 125-tojo gimtadienio minėjimų filmą. Svečias pasveikino mokinis, mokytojus, susirinkusius tėvus ir svečius.

Čikagos ir aplinkinių lietuvių vėl sukurto, norėdami įsigyti netolima Lemonte esančios DeAndreis seminarijos pastatus su 15 akų žemės. Ši nuosavybė dabar priklauso lietuvių "Lito" bendrovei. Pirkinyje norima įsteigti Pasaulio lietuvių centrą. Jį planuojama įsigyti Lietuvių misijos centro (Lithuanian Mission Center, Inc.) vardu, kad aukos būtų ateistoms nuo pajamų mokesčio. Seminarijos pastatas užima beveik tris akus žemės ir viduryje turi savo šventovę. Patalpose yra daug kambarių, kuriuose gyvena profesorai ir seminaristai, mokymuisi skirtų klasių. Čia būtų gražios vietos lituanistinei Maironio mokyklai, lietuviškiems ansambliams ir netgi senelių prieglauda. Viliojančiai atrodo ir 14 akų gražiai sutvarkyta aplinka. Iniciatoriai entuziastiško pritarimo susilaukė balandžio 17 d. sušauktame patirtime. Nors jame dalyvavo tik pora šimtų lietuvių, tuojau pat buvo suaukota \$50.000 ir kita tiek pažadėta čekiais. Centrai įsigyti reikia milijono dolerių. Pirmajame susirinkime gauti \$100.000 aukų pažadaai šią sumą sumažino iki \$900.000. Lėšoms telkti yra keli planai. Viename kalbama apie 500 lietuviškų šeimų metinį \$100 mokesčių penkerių metų laikotarpį. Šios lėšos būtų panaudotos pastato išlaidoms. Kita planas numato būsimą centro narių organizavimą. Nariu galėtų tapti kiekvienas lietuvis, paaukojęs \$200. Už paaukotą tūkstantį dolerių būtų duodami penki balsai, balsavimuose renkant administracijos pareigūnus, sprendžiant visus planus. Pirkinių ypač yra susidomėję jaunesniosios kartos tautiečiai, savo eilėse turintys nemažą būrį įvairių specialistų ir intelektualų.

Brazilija

Sao Paulo mieste lankėsi menininkai iš Lietuvos — operos solistai Irena Milkevičiūtė ir Stasys Liupkevičius, birbyrininkas Antanas Smolskus ir kanklininkė Lina Naikienė. Juos lydėjo "Tėviškės" draugijos pirm. Vaclovas Sakalauskas. Lietuvisams skirtą koncertą svečiai surengė balandžio 17 d. Lietuvos parke. Brazilams buvo surengti du koncertai. Vieną svečių koncertą surengė ir Sao Paulo televizija balandžio 30 d. Žiūrovus su svečiais supažindino dr. Antanas Šiaulys.

Australija Melbourne lietuviai, mirus a.a. prel. Pranui Vaseriui, buvo lietuvių su kun. dr. Pranu Daukniu, redaguojančiu "Tėviškės aidą" savaitraštį ir turinčiu tik ribotą laiką sielovada. Vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, pastangų dėka Melbourne arkiv. dr. F. Little į lietuvių sielovadą Melbourne

įjungė australų katalikų parapijose dirbusį lietuvi kun. Juozą Petrauską. Jis yra žemaitis, gimęs 1922 m. kovo 18 d., pradėjęs lankyti Skuodo gimnaziją. 1937 m. išvyko Italijon, kur baigė ne tik gimnaziją, bet ir filosofijos studijas, net ir Šv. Cecilijos konservatoriją Romoje. Australijon atvyko 1949 m. su keliais pokariniais ateiviais, baigė Melburno kunigų seminariją ir kunigu buvo įšventintas 1955 m. liepos 20 d. Kun. J. Petrauskas sutiktuves Melburno lietuvių namuose gegužės 1 d. surengė dvi lietuvių moterų draugijos — katalikių ir socialinės globos. Naujajai sielovados darbui toje sveiko: programai vadovavęs Australijos lietuvių katalikų federacijos pirm. Vincas Žemaitis, kun. dr. Pranas Daukynas, pasveikinęs ir vysk. P. Baltakio, OFM, vardu, ALB krašto valdybos, pirm. Danutė Baltutienė, ALB Melburno apylinkės pirm. Kęstutis Lynikas, parapijos tarybos vicepirm. Juozas Jurgelaitis, skautų akademikų įgaliotinis Australijai Algimantas Žilinskas, parapijos choro vadovas Petras Morkūnas ir Juozas Mikštas. Porą dainų padainavo sol. Virginija Bruozytė, pritariant gitara skambinusi savo broliui Arūnui. Padėkos žodį tarė kun. J. Petrauskas.

Britanija

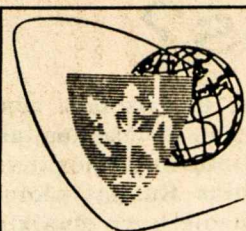
Šv. Kazimiero minėjimą kovo 5 d. Mančesterio lietuvių klube surengė Mančesterio lietuvių katalikų bendrija. Minėjimo dalyvius pasveikino ir įvadinį žodį tarė bendrijos sekr. A. Podvoiskis. Paskaitą apie šv. Kazimierą, jo kilmę, gyvenimą ir pasiektą altoriaus garbę skaitė kan. V. Kamaitis, pabrėždamas, kad jo šventumas yra tapęs pavzdžiu kitiems. Minėjimas baigtas giesme "Marija, Marija".

Skotijos lietuviai šv. Kazimiero šventę kovo 6 d. Mišias Šv. Luko šventovėje Glasgow atnašavo kun. J. Andrušis, pamokslė kalbėjęs apie šv. Kazimiero gyvenimą, jaunimą, meilę artimui. Pamaldose dalyvavo apie 100 lietuvių. Skotijos lietuvių skautų Vytauto draugovės procesijoje dalyvavo daug jaunimo, buvo nešamos pačios draugovės, Skotijos, Lietuvos ir Vatikano vėliavos. Po Mišių visi susirinko šventosios salėje, kur jų laukė šeimininkės, paruošusios sumuštinus. "Aušros" grupės mergaitės padainavo keturias dainas ir pašoko tris tautinius šokus. Akordeonu atlikomis lietuviškų dainų melodijomis programą papildė Mark Pautney.

IX-sis seminarinio pobūdžio lietuvių savaitgalis buvo surengtas latvių "Straumeni" sodyboje balandžio 22-24 d.d. Savaitgalis kiekvienam dalyviui, įskaitant maistą ir nakvynę, kainavo po 28 svarus. Lietuviškojo jaunimo reikalais rūpinosi Britanijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. A. Blinstrubas. Paskaitos ir diskusijos lietuvių įvykius, pakirtus lietuvių šalių nepriklausomybę ir atnešusius dabartinę laisvės kovą. Tai daugiausia buvo II d. karo ir jo problemų prisiminimai. Nedidelę paskaitų salę buvo papuošta Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavomis, kultūrinės veiklos nuotraukomis. R. Kinka tvarkė angliškai parašytą ir išverstą knygų skyrių. Jos buvo susietos su Baltijos šalių praeitimi ir dabartimi problemomis. Šeštadienio vakaras buvo skirtas baltiečių koncertui, kurin su tautiniais šokiais įsijungė ir jau baltas galvas turinčių anglų grupė. Lietuvių pasirodymu rūpino si ansamblio vadovė V. Gasperiene, programai atlikti sutelkusi tik dalį ansamblio narių. Keturiom kanklininkėm, pritarusiom mergaitėms grupės dainom, vadovavo E. Vainorienė. Šokiais įsijungė Kristinos Markevičiūtės-Harmes paruošti šokėjai. Tą vakarą didžioji latvių sodybos salė buvo išnuomota vestuvėms. Savaitgalio dalyviams koncertuoti ir šokti teko barake, simboliškai priminiams II d. karo dienas, apie kurias buvo kalbama seminaro pranešimuose.

Vokietija

Miuncheno "Ratukas" ruošiasi tolimai kelionei į Kanadą. Jis dalyvaus VIII-joje tautinių šokių šventėje Hamiltono liepos 3 d. "Ratukas" jau dalyvavo dviejose tautinių šokių šventėse Čikagoje. Šįkart nelengva sulipdyti šešiolika šokėjų — ne visi miunchenietiai gali važiuoti. Talkon teko kviešti penkis šokėjus iš Memingono, atvažiuojančius į repeticijas.



PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VII SEIMAS

1988 m. birželio 28-30 d. d.

Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge St., Toronto, Ontario M4Y 1X7.
Telefonas (416) 924-0611

Birželio 27, pirmadienį

4.00–7.00 v.v. Seimo atstovų registracijos pradžia ir informacija
8.00 v.v. Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso pokylis
Prisikėlimo parapijos salė, 1011 College St.

Birželio 28, antradienį

8.00–9.00 v.r. Registracija
9.00–12.00 v.v. PLB VII seimo atidarymas
PLB valdybos ir PLB institucijų pranešimai
12.00–1.30 v.p.p. Bendri pietūs
2.00–6.30 v.v. Kraštų bendruomenių pranešimai, siūlymai seimui
Kultūrinė veikla ir ateitis
Jaunimo veikla ir ateitis
7.00–9.00 v.v. Bendra vakarienė, paskaita

Birželio 29, trečiadienį

8.30–12.00 v.v. Pasaulio lietuvių anketa
Lituanistinis švietimas
Esamoji padėtis Lietuvoje
12.00–1.30 v.p.p. Bendri pietūs, paskaita
2.00–6.00 v.v. Lietuvos laisvės kova, lietuvių politinė veikla
6.00–8.00 v.v. Vakarienės pertrauka
8.00–9.30 v.v. PLB valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo rinkimai

Birželio 30, ketvirtadienį

8.30–12.00 v.v. Organizaciniai ir seimo narių keliama klausimai
12.00–2.00 v.p.p. Pietų pertrauka
2.00–6.00 v.v. "Pasaulio lietuvis"
Seimo nutarimų priėmimas
Baigiamasis posėdis, seimo uždarymas
7.30–10.00 v.v. Naujos PLB valdybos priėmimas, seimo banketas

Liepos 1, penktadienį

PLB valdybos ir kraštų atstovų pasitarimai
Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos posėdis
Kambarius viešbutyje reikia rezervuoti iš anksto tel. (416) 924-0611.
Prieš seimą, birželio 24-27 d. Loew's Westbury viešbutyje vyks Pasaulio lietuvių IV-sis kultūros kongresas.

Ko laukiama iš seimo?

Po daug suvažiavimų ir seimų norėtųsi, kad šitam seime būtų padaryta pradžia rimtam darbui. Pilstymas iš tuščio į kiaurą privalėtų sustoti, tai bereikalingas laiko ir jėgų eikvojimas.

Taigi, pirmoj vietoj tuščios kalbos ir pamokymai turėtų būti išbraukti iš programos ar bent žymiai sutrumpinti. Tie, kurie nori pamokyti, geriau pasako, ką jie patys yra konkrečiai padarę ir ypač atsiekę. Jei tokių būtų, tegu pasidalina savo patyrimu, bet trumpai, aiškiai ir konkrečiai. Esame pavargę, besiklausydami gudrių kalbų ir beskaitydami panašius straipsnius. Vietoj kalbų mums reikia suorganizuoti konkretų laisvinimo darbą. Čia yra tikra seimo užduotis!

Pagrindinis mūsų pastangų tikslas yra padėti okup. Lietuvai atgauti savo laisvę. To turime siekti per svetimačių politikų ir spaudą, per kurią turim palenkti į savo pusę pasaulinės visuomenės galvose. Tam reikalingi tinkami asmenys, kurie veikty politikų tarpe visose Š. Amerikos valstijose ir Vašingtone ir taip pat spaudos žmonės. Tie parinkti veikėjai turėtų turėti savo seminarą, kuriame būtų aptarta konkretaus darbo būdai. Ne užtenka nubėgti kalbėtis su senato ar kongreso nariu. Pirmia reikia gerai žinoti ką ir kaip kalbėti! Jei tai darys tam netinkami asmenys, nieko nepasieksim ir dar pagadysim lietuvių vardą. Rašą į spaudą turi ne vien sugebėti rašyti svetima kalba, bet ir žinoti ką,

kada ir kaip pasakyti visuomenei, kad būtų atkreiptas jos dėmesys į mums rūpimą klausimą. Turim būti puikliausiai informuoti patys apie Lietuvos bylą ir pasaulio įvykių eigą, kad galėtumėm informuoti mums svarbius asmenis ar visuomenę.

Bendradarbiavimo su okup. Lietuvos broliais klausimas irgi turėtų būti aptartas. Pati bendradarbiavimo sąvoka turėtų būti išaiškinta. Rodos, ne daug kam ateina į galvą, kad bendradarbiavimas privalo prasidėti su tiesiogine pagalba kovotojams su okupantu Lietuvoje. Nežinau, ar veiksniai tai daro ar ne. Jei ne, tą klaidą skubu atitaisyti. Siųsti laisvą spaudą kiekviena proga į tėvynę – antra bendradarbiavimo pareiga. Koncertai ir susitikimai yra trečiaeiliai dalykai, apie kuriuos daugiausiai kalbam.

Daug didesnio skaičiaus mokinių siuntimas į Vasario 16-tos gimnaziją duos daugiausia naudos, išlaikant lietuvių jaunimo tarpe ir paruošiant tikrų ateities veikėjų. Privalom ne tik skatinti važiuoti, bet ir teikti mokiniams materialinę paramą, ypač vykstantiems iš Pietų Amerikos kraštų. Sukūrimas vertingų literatūros ar meno kūrinių prisidėtų prie tautos kultūros lobio padidinimo ir lietuvių vardo išskėlimo pasaulyje. Ne tiek skaičius, kiek kokybė visur nulemia.

Tą patį galima pasakyti ir apie politinį veikimą. Galų gale pavieniai asmenys atliks svarbiausią darbą. Bendruomenė tik turi jiems sudaryti tinkamas veikimui sąlygas. Jei seimas suspėtų, apkaręs bereikalingas prakalbas, išspręstų bent minėtus pagrindinius mūsų veiklos klausimus ir seimui užsibaigus žinotumėm, kas, kur ir ką daro, nebūtų buvęs veltui praleistas laikas, bet prasmingo darbo pradžia.

Dr. Jonas Kunca,
Australija

Iš meilės tėvų žemei ir tautiniam šokiui...

Pokalbis su dr. V. Kvedaru, VIII tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininku

ALFONSAS NAKAS

Jau senokai, prieš keletą mėnesių, dr. V. Kvedaras buvo prakalbintas kol. J. Janušaičio "Draugo" dienraštyje. Būtų netikslu, jeigu vyriausias VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės rengėjas nepasidalintų keliomis mintimis ir su "Tėviškės žiburio" skaitytojais, kurių dauguma, kaip ir jis pats, yra Kanados gyventojai, artėjančios šventės šeiminkai.

Prašydamas atsakyti į keletą klausimų, dr. Kvedarą prašiau suteikti ir bent truputį savo biografijos. Deja, mano prašymo jis nepatenkino. Keletą būtiniausių gyvenimo momentų susigraibėčiau iš kitų šaltinių. Kūdikio ar mažamečio amžiaus tėvų į Kanadą atvežtas, aukštuosius dantų medicinos mokslus baigė Toronto universitete ir gavo D.D.S. diplomą. Gyvena Hamiltone, kur turi savo dantų gydymo kabinetą. Vedęs Birutę Kybartaitę, su ja augina du jaunamečius vaikus. Tautinius šokius kurį laiką šoko Toronto "Gintaro" ansambly, o vėliau, daugelį metų, — Hamiltono "Gyvatare". Kaip visuomenininkas, puikiai užsiąngavęs 1975 m., vadovaudamas Hamiltone rengtos Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės komitetui.

Ir štai mūsų pokalbis.

— Esate profesionalas. Kai tarnautojai, gaudami algas, lietuviškai veiklai laiko kartais gali "pasivogti" iš įmonės ar įstaigos, kurioje dirba. Jūs laiką turite "vogti" pats nuo savęs. Jei į posėdį ir nebėgate pacientų kabinete laukti palikęs, tai tikrai sunaudojate taip poilsui reikalingas valandas. Kas Jus paskatino į šokių šventės rengimo darbą jungtis, dargi apsiimti nedėkingiausias, atsakingiausias pirmininko pareigas?

— Paskatino meilė tėvų gimtajam kraštui ir meilė lietuvių tautiniam šokiui. Mano atminty liko tiek malonių momentų šokant "Gyvatare" ir trumpai Toronto "Gintaro" grupėse! Pakviestas sudaryti šventės rengimo komitetą, atsiklausiau žmonos Birutės ir ponų Karasiejų. Jie sutiko ir pritarė, kad ečiau pirmininko pareigas. Surengęs Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę, jutau, kad su geru komitetu galiu surengti ir šią tautinių šokių šventę. Buvo tikras, kad mano komitetas galės atlikti visus įsipareigojimus. Kol kas neklystu. Jau dveji metai praėjo, kaip einu rengimo komiteto pirmininko pareigas. Šiam darbui laiko tikrai daug reikėjo, bet nesigailiu jį paaukojęs.

— Iš dažnų rašinių spaudoje šventės temomis žinome, kad pasirošimas vyksta sklandžiai ir "visais frontais". Tai Jūsų vadovaujamo komiteto narių nuopelnas. Po šventės didžiulia laurų teks meninės dalies atlikėjams bei jų vadovams, o rengėjai gali būti gerokai primiršti. Norėtume, kad išskaičiuotumėte komiteto narius ir paaiškintumėte, kas kokias pareigas turi.

— Hamiltone per metų metus visada lietuviška veikla buvo gyva. Lengva man buvo rasti asmenis, kuriems, kaip ir man pačiam, atrodo garbinga Hamiltone surengti tokio masto lietuvišką renginį. Tad tikrai džiugu man supažindinti su šventės rengimo bendradarbiais. Kadangi visi darbai ir darbininkai vienodai garbingi ir svarbūs, juos išvardiju pagal alfabetą:

Elvyra Bajoraitienė — tautos dailės parodos vedėja; Juozas Bajoraitis — pobūvių sekcijos pirmininkas; Genovaitė Breichmanienė — vicepirmininkė, patarėja; Kazys Deksnys — suvenyrų ir techninių reikalų vedėjas; Lelė Konteinienė — nakvynių skyriaus pirmininkė; Juozas Krištolaitis — finansų skyriaus pirmininkas; Bernardas Mačys — Hamiltono LB pirmininkas, banketo šeiminkas; Kazys Mileris — spaudos skyriaus



Dr. VAIDOTAS KVEDARAS,
komiteto pirmininkas

pirmininkas; Jeronimas Pleinys — sekretorius, garbės svečių skyriaus pirmininkas; Vida Verbickienė — nakvynių skyriaus ir informacijos pirmininkė. Dar turiu paminėti, kad Ingrida Bublienė ir Algimantas Gečys šventės rengime yra JAV LB KV atstovai, o Rasa Kurienė — KLB KV atstovė.

— Ar tikėtės didesnio dėmesio iš kanadiečių, nelietuvių, kitataučių? Ar galėtų jų didesnis skaičius dalyvauti, jei dėtumėt pastangų juos prisivilioti?

— Taip, pastangų padaryta daug, kad svetimačius į šventę pritrauktume. Pasamdėm reklaminę (advertising) agentūrą, kuri praveda spaudos konferencijas per visą Kanadą. Naudojame ir kitokius reklaminius būdus. Komitetas labai nori, kad ši šventė būtų žinoma ne tik Hamiltone ar jo apylinkėse, bet ir visoj Kanadoje.

— Paprastai po dainų, ir ypač po tautinių šokių šventės pasipila priekaištų kruša rengėjams už besaikę "sveikinimų" kalbas, "labai svarbias, bet

labai kenksmingas programos atlikėjams ir publikai. Šį kartą kalbų beprasmybę spaudoje ne vienas žurnalistas kėlė gerokai prieš šventę. Pvz. "TŽ" prieš kalbas labai aiškiai pasisakė Aurelija Balašaitienė kovo 22 d. Kaip manote reikalingą išspręsti, kad visi būtų patenkinti?

— Atsiminkite, kad aš pats buvau praeitų švenčių šokėjas. Gerai žinau, kaip gali būti nuobodu, klausant bereikalingų kalbų ir sveikinimų. Žiūrovai galite būti užtikrinti, kad kalbėtojų skaičius šioje šventėje bus nedidelis, jų kalbos trumpos, bet reikšmingos.

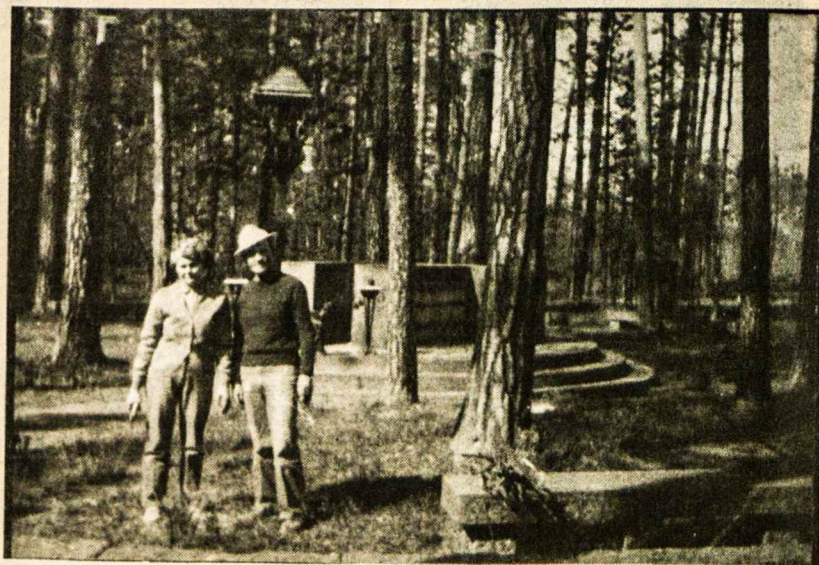
— Kai Cops koliziejaus arenoje šoks 2,000 šokėjų, sveika žiūrovų proporcija turėtų būti bent 1:5, tai yra apie 10,000 žmonių. Ar tikėtės tokios žiūrovų masės sulaukti?

— Stebėdami, koks didelis dėmesys mūsų šventei rodomas, jaučiame, kad visos vietos — 11,000 kėdžių — bus užpildytos. Man, kaip rengėjų komiteto pirmininkui, būtų didžiausias džiaugsmas, jei valandą prieš šventės pradžią pasirodytų ženklas "SOLD OUT"...

— Iki šventės tik keliolikai dienų belikus, ką norėtumėt pasakyti šokėjams, savo bendradarbiams rengėjams ir būsimai publikai?

— Hamiltonas laukia visų. Dirbame, stengdamiesi surengti pačią didingiausią šokių šventę. Keturi meno vadovai paruošė įdomiausią programą. Impozantiškas ratelių skaičius sudarys ypatingą vaizdą. Šokių ir banketų salės yra nepamainomos. Hamiltono lietuviai jau daug kartų pasirodė kaip patys geriausi šeiminkai, tad tokie bus ir šios šventės metu. Iki pasimatymo!

— Ačiū, Daktare, už optimistiškus žodžius. Jūsų pašnekovas pasistengsiu ir kolizijoje ateiti bent minutę prie antros valandą, kad dar daugiau 11,000-tąją kėdę!...



Transatlantinių lakūnų DARIAUS ir GIRĖNO paminklo priežiūrtojai Pšcelnike (dabartinėje Lenkijoje) BARBORA KVIETKAUSKAITE ir JULIUS SANVAITIS apvalė paminklo aplinką, ruošdamiesi metinei iškilmei liepos mėnesi. Apačioje: dirbant reikia ir pasistiprinti...

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma sklaidžia informacija įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

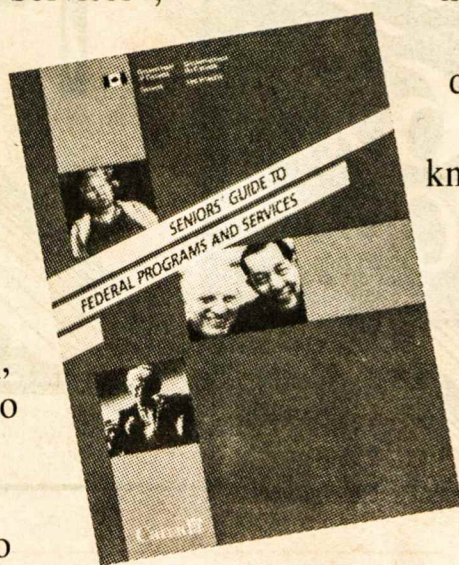
aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

JEIGU ESATE SENYVO AMŽIAUS ar tokį asmenį pažįstate, tai čia jums nuoroda į valdžios patarnavimus, kurių laukėte.

Leidiny vadinas "Senior Guide to Federal Programs and Services", ir teikia pagrindines žinias apie federalinės valdžios teikiamus priedus bei patarnavimus senyvo amžiaus asmenims. Kanados valdžia turi tiesiog tuzinus programų, specialiai parengtų senyvo amžiaus asmenims. Jos apima visą eilę veiklos sričių bei poreikių. Buvo dėtos visos pastangos, kad visos



programos būtų įtrauktos. Birželio mėnesį Kanados informacijos centruose arba didžiosiose parduotuvėse galite gauti Nuorodų knygutę. Ji gaunama kartu su kita literatūra, kurią rasite naudingą. Be to, jūs galite Nuorodų knygutę įsigyti nemokamai ir užpildydami žemiau esančią atkarpą bei pasiųsdami voke šiuo adresu:

Seniors
P.O. Box 8176, Ottawa, Ontario K1G 3H7

Name _____ (PLEASE PRINT)
Street _____
City _____ Province _____ Postal Code _____
English ☐ Français ☐

Government of Canada
Minister of State for Seniors
Hon. George Hees

Gouvernement du Canada
Ministre d'État pour le Troisième Âge
L'hon. George Hees

Canada

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Sustiprins priima pacientus
ir vakarais



Kretingos apskrities šaulių rinktinės taryba. Iš kairės pirmoje eilėje: apskrities viršininkas Juozas Vaišnys, komendantas plk. Albertas Liutermozas, teisėjas Adomas Dulevičius; antroje eilėje: kpt. Osvaldas Žalvydas – Darbėnai, agr. Antanas Bričkus – Palangos burmistras, Vytautas Rimgaila – apskrities inžinierius, Jauniškis – pradžios mokyklų inspektorius, Viktoras Dailė – apskrities agronomas

Baisiojo birželio dienos

Prieš keturiasdešimt šešerius metus šioje Kretingos apskrities šaulių rinktinės tarybos nuotraukoje išvardinti asmenys 1941 m. sausio 20 d. NKVD buvo numatyti ištremti. Visi buvo atleisti ir neteko darbo. Vieni slapstėsi, kiti įsidarbino kitur ir pasitraukė iš Kretingos. Tokiu būdu saugumas nespėjo visus surinkti ir ištardyti. Be to, vokiečių staigus puolimas sujaukė visą kompartijos darbą, kad NKVD nespėjo net bylą supaikinti.

Ši nuotrauka buvo rasta Kretingos NKVD įstaigoje ir jos antroje pusėje yra išvardinti asmenys rusų rašyboje. Pridėta tokia pastaba: "T. Šeras. Šis yra jūsų dėmesiai. Atkreipkite į juos dėmesį ir gerai ištardykite. Vaisnį ištirti ir suareštuoti. 1941.I.20".

Daugiausiai nukentėjo kapitonas Osvaldas Žadvydas. Jis buvo apsigyvenęs Darbėnuose, Kretingos apskrityje, 1941 m. gegužės 5 d. buvo areštuotas, o birželio 26-27 d.d. jau buvo su kitais kaliniais varomas iš Minsko kalėjimo link Maskvos ir prie Červenės miestelio ant greitkelio visi buvo sušaudyti. Prieš šaudymą rusai ir kriminalistai buvo paleisti. Per dvi dienas buvo nueita apie 60 km be valgio ir vandens. Pavargę, nusilpę ir atsilikę sargybinių buvo vietoje pribai-giami.

Po komandos sargybiniams pereiti į vieną kelio pusę, lietuviai suprato pavojų ir suvirto į šalikėles griovį. Tokiu būdu pasislėpė tarp lavonų ir išsigelbėjo: kpt. Žadvydas, G. Urbonas, plk. J. Tumas, plk. Petraitis, du broliai kunigai A. ir Pr. Petraičiai ir kiti. Nespėjo pasiekti griovio žuvo: plk. Šarauskas, plk. Bikinis, V. Daudžvardas, plk. Giedraitis, dr. Kupčiūnas, mjr. Opulskis, Vytautas Požėla, plk. Rusteika, mjr. Špokevičius, prof. Končius.

Nepamirštinos žiaurios masinės žudynės Rinių miškelyje prie Telšių, kur iš 73 nukankintų tik 27 tebuvo galima atpa-

žinti, nes lavonai buvo baisiai sužaloti. Nužudytas Panevėžio liginės personalas, "Maisto", cukraus fabrikų darbininkai, Pravienskių stovyklos ir Papilės daboklės kaliniai.

Pavieniai žudymai. 1941 m. birželio mėn. buvo nužudyti savo gyvenvietėse šie kunigai: Andrius Juknevičius – Merkinės klebonas, Vaclovas Damb-rauskas – Kuršėnų klebonas, Petras Vitkevičius – Skarulių klebonas su vikarais kun. Vėgele ir kun. Stankevičium, Jonas Navickas – Viešnių klebonas, Matas Lajauskas – Matelių klebonas, Povilas Ravevičius – Jonišio klebonas, Jonas Daugėla – Stirnių klebonas, Valentinas Balčius – Pūsnės klebonas, Vaclovas Balsys – Lankeliškių klebonas su kunigais Petrika ir Dabrila.

Tiktai gyvenamos vietos pakeitimas ir staigus karas daugelį išgelbėjo nuo NKVD kul-kos. Taip ir šios nuotraukos dalyviai atsitiktinai išliko gyvi, kurie pakeitė gyvenvietes. Kai kurie jų mirė Lietuvoje besislapstydami, kiti gyveno JAV, Kanadoje ir po 46 metų dar galime pasidalyti to baisiojo birželio įvykiais su "Tėviškos ži-burių" skaitytojais.

V. Dailė

Kodėl rusai skriaudžia lietuvius?

S. ALKSNIŠ

Mūsų senovinėje valstybėje, kuri tęsėsi nuo Baltijos jūros iki Juodosios jūros, buvo sudarytos valdomiems kraštams tinkamos gyvenimo sąlygos. Visos to laiko tautos, kurios buvo prijungtos prie Lietuvos, turėjo savo kultūrą, kalbą ir valdymosi sistemą. Niekas jų nepersekiojo dėl religijos ar tautinių nusistatymų. Net rusų princai ir kunigaikščiai, kurie kariavo tarpusavy, pralaimėję rasdavo prieglaudą Lietuvoje ir ramiai baigdavo savo amžių.

Kai didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas buvo apsupęs Maskvą 1368 ir 1372 m., jis netrėmė rusų ir jų neskandino Baltijos jūroje. Vytautas Didysis kariavo su savo žentu didžiuoju Maskvos kunigaikščiu Basiliu I-ju, dažnai prieš jį laimėdavo, bet jis nežudė rusų užimtose žemėse.

Lietuvai tapus nepriklausoma po I-o pasaulinio karo, jos demokratine valdžia davė kultūrinę ir religinę laisvę visoms tautinėms mažumoms ir tad laisvę visuomet saugojo, kad ji nebūtų pažeista ar nuslopinta. Per visą dvidešimt dviejų metų laikotarpį nebuvome nuteistais nei vienas kitas tautis dėlto, kad jis buvo ne lietuvis ir puoselėjo savo tautinę kultūrą bei religiją.

Kai 1940 metų pavasarį Stalinas klasingai apkaltino lietuvius už vieno rusų kareivio pagrobimą iš rusų kariuomenės bazės ir jo nužudymą, aiškiai išliko raudonųjų rusų grobuoniški tikslai – okupuoti visą Lietuvą. Tai buvo dviejų žmogžudžių: Stalino ir Hitlerio susitarimų pasekmė.

Per ištisus metus sovietų Raudonoji armija tvirtinosi Lietuvoje. Vokietijos pasienyje statė net tris eiles geležinių bunkerų. Jų vargingi kareiviai ir tokie pat karininkai gyveno pas vietos ūkininkus. Nei vienas rusų kariškis nebuvė lietuvių nuskriaustas.

Visiškai priešingai elgėsi iš Sovietų Sąjungos į Lietuvą atgabenti arba Lietuvoje paruošti NKGB su lietuviais. Tik mėnesiui laiko praėjus po Lietuvos okupacijos, buvo areš-

tuojami aukštieji buvę Lietuvos valdininkai bei kariškiai ir ištremti į pasibaisėtinas tolimas šiaurines niekieno gyvenamas sritis. Jų likimas buvo neišvengiama mirtis nuo bado, šalčio ir žiaurios kankinimo. Stalinas žinojo, kad niekas neišliks gyvas. Vėliau komunistai, areštuodami niekuo nenusikaltusius žmones, papildė visus Lietuvos kalėjimus. Nekalti žmonės buvo suimti visiame krašte: miestuose, miesteliuose ir kaimuose.

Apskaičiuota, kad per vienerius metus į kalėjimus buvo sugrąsta 14.000 nekaltų lietuvių. Iš jų per žiaurius kankinimus buvo reikalaujama prisipažinti kaltais. Ar gali 14.000 žmonių iš darbščios, pažangios, ramios tautos per keletą mėnesių taip nepataisomai nusikalsti? ... Tokia yra komunistų logika!

Kadangi kalėjimuose jau daugiau nebetilpo, Maskvos ir Lietuvos komunistinė valdžia slaptai ruošė planus masiniam lietuvių išvežimams, tiesiogiai juos užpuolant miegančius savo namuose. Tokiu būdu birželio viduryje buvo ištremta virš 34.000 suaugusių, vaikų ir senelių. Jų didelė dalis mirė kelionėje į tolimus Sovietų Sąjungos negyvenamus užkampius nuo troškulo ir bado.

Prasidėjęs karas 1941 m. birželio 22 d. tarp dviejų draugų Stalino ir Hitlerio, sutrukdė

komunistų tolimesnius planus išvežimams.

Nenuostabu, kad jau pirmą karo dieną per visą Lietuvą vyko spontaniškas sukilimas prieš Maskvos ir Lietuvos komunistus ir jų prisiplakėlius. Per kelias dienas trokšdama Lietuvos laisvė buvo aplaistyta 5000 taurių lietuvių patriotų krauju. Hitleris jautėsi toks galingas, kad ne tik nepripažino susidariusios Lietuvos vyriausybės, bet dar šaudė šimtus nekaltų lietuvių vyrų už kiekvieną nušautą vokiečių, kurį nušovė atsilikę komunistai arba rusų kareiviai.

Sugrįžę rusai antrai okupacijai dar aršiau naikino lietuvius. Dabar jie buvo nugalėtojais ir jautėsi amžinai Lietuvą okupavę. Ne taip galvojo Lietuvos patriotai. Tada prasidėjo žūtbūtinė kova tarp tikrųjų Lietuvos šeiminkų ir okupantų rusų. Partizininis karas vėl apėmė visą Lietuvą, ir per 10 metų rusai Lietuvoje neįstengė sukurti pastovią savo valdžią. Šioje nelygioje kovoje okupantai slėpė Lietuvos partizanų kapus ir lygiai taip pat slėpė savo žuvusiųjų kapus, nes jų buvo keleriopai daugiau.

Stalinas vėl įsakė daryti masinius gyventojų išvežimus į tolimas Sibiro taigas, nes tik Lietuvai likus be gyventojų bus galima išnaikinti partizanus. Šį kartą vežė ištisais kaimais,

miesteliais ir valsčiais. Šimtus tūkstančių išplėšė nuo taip brangios lietuviui žemės ir vežė į ledinius Rusijos plotus. Taip Lietuvoje buvo išnaikinta 750.000 lietuvių. Apie šiuos skaičius nei Maskva, nei Lietuvos komunistai šiandien nekalba.

Dar šiandien Maskva drįsta meluoti, kad Lietuva sava-noriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą. Kodėl tada rusams komunistams reikėjo 750.000 lietuvių išžudyti ir išvežti? ... Tai yra ketvirtadalis iš trijų milijonų tautos. Kaip galima pasauliui meluoti, kad Lietuva pati užsidėjo vergystės jungą? ...

Šiandien pažvelgus atgal į praeitį kyla aiški mintis: Lietuvai reikėjo tada kariauti, kai buvo 1940 metų pavasarį Stalino įteiktas ultimatumas!

Mes lietuviai būtume išvengę masinio tautos naikinimo. Turėjome gerai paruoštą ir ginkluotą kariuomenę, tik reikėjo pasiryžti priešintis. Padėtis būtų pasikeitusi Lietuvos naudai. Šiandien žinome, kad prasidėjus rusų ir vokiečių karui, rusų kareiviai nekariavo, bet šimtais ir tūkstančiais ėjo į vokiečių belaisvę. Po kelių savaičių karo vokiečiai jau turėjo du milijonus rusų belaisvių, bet vokiečiai darė didelę klaidą, stengdamiesi tuos rusų belaisvius išmarinti badu. Tas vokiečiams pavyko, bet daugiau rusų kareiviams nepasidavė.

Prieš ultimatumą rusai kariavo su Suomija. Sunkus buvo suomiams karas prieš rusų mases, bet rusai Suomijos neužėmė. Sustojus karo veiksmams, vienas rusų generolas atvirai pareiškė: mes užėmėme tik tiek Suomijos žemės, kad vos galėjome palaidoti savo žuvusius! ... Rusų žuvo 200.000, o suomių tik 22.000. Suomija ir šiandien yra laisva ir nepriklausoma. Gaila, kad mes lietuviai tada neturėjome didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo II-jo!

Mažosios Lietuvos fondai

Gautos aukos: \$369.51 – Jieva Reisgytė iš V. Vokietijos; \$200 – Prisikėlimo kredito kooperatyvas (viso \$600); \$100 – Mažosios Lietuvos moterų draja (viso \$500), Aldona Veselkienė. Viso per paskutinius tris mėnesius įplaukė \$769.52. Nuosirdus ačiū aukotojams.

Tikimės, kad šį rudenį jau pasirodys mūsų pirmoji dokumentacinė knyga "Saugų tarmė" su autoriaus J. Užpurvio įkalbėta juosta. Fondo sąskaita "Paramoj" 8032. Fondo valdyba

Aukos Kanados lietuvių fondui

A. a. Konstancijos Smilgienės vienu metų mirties prisiminimo proga vyras Albinas ir dukra Adelė Smitienė paaukojo \$200. Šiuo metu Konstancijos atminimui suaukta \$608.

Liuda Daunienė iš Toronto, prisimindama savo tėvelių Vinco ir Sofijos Bilevičių iškeliavimą amžinybėn, paaukojo \$50. Šiuo metu bendras a.a. tėvelių atminimui įnašas fonde siekia \$450.

Lietuvoje mirus a.a. Jadvygai Pacevičiūtei-Sakalauskienei, jos atminimui aukoję: \$25 – A. Ape-ravičienė, G. Balčiūnienė, A. A. Sakai; \$20 – A. Kerberienė; \$5 – K.

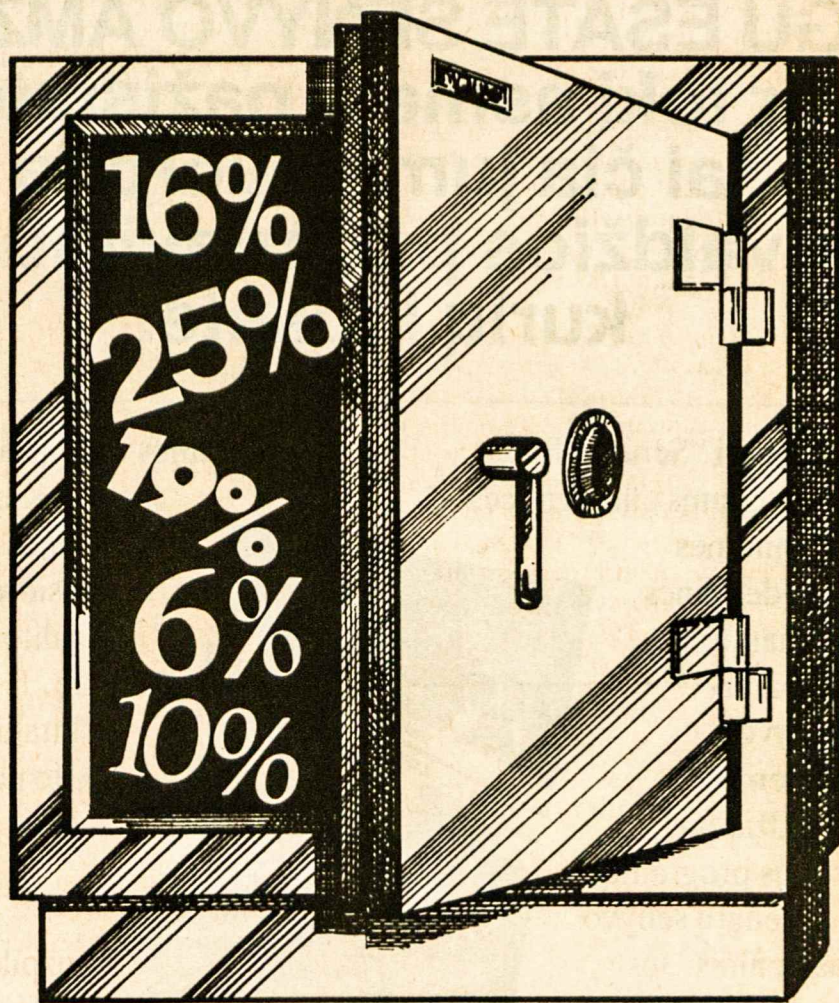
A. Ape-ravičienė savo vyro Kazio 5 metų mirties prisiminimo proga paaukojo \$100. Viso a. a. Kazio Ape-ravičiaus atminimui fonde suaukta \$660. KLF

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).



Turite teisę žinoti

Nuošimčių dydis ir patarnavimo mokesčiai turi būti atidžiai peržiūrimi, kai esate paskolų rinkoje.

Kainos labai įvairuoja ir nuošimčių bei patarnavimo apskaičiavimas taipgi skirtingas kiekvienoje įstaigoje.

Todėl turite teisę – ir tai yra jūsų naudai – žinoti aiškiai kiek paskola jums kainuoja!

Jūs visada turite atidžiai palyginti tokius dalykus kaip:

- mokesčiui uždedamą nuošimtį
- visiškam išsimokėjimui teikiamą laikotarpį, po kurio bus imamas nuošimtis
- nuošimčių apskaičiavimo būdą
- benuošimtinus pirkimo-pardavimo arba patarnavimo mokesčius
- kiekvienos įstaigos teikiamus, varžybų dėlei su kitomis įstaigomis, priedus

Consumer and Corporate Affairs Canada
Consommation et Corporations Canada

Canada



Organizacijų ir šaulių dalinių atstovai su gėlėmis bei vainikais pasirodė žygiuoti prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę
Nuotr. St. Dabkaus

JURGIS JANUŠAITIS

Taria "Grandinėlės" vadovas Liudas Sagys ir muzikos vadovė Rita Kliorienė 1986 m. pradžioje ansamblį išleisdami į "pasaulį" su visai nauja programa, sudaryta iš gražiausių lietuviškų šokių, "Grandinėlės" atlikų per 33 veiklos metus. Šis naujos programos premjeros spektaklis įvyko Čikagoje, o po to koncertai Hamiltone, Detroite, Clevelande ir kitose Amerikos vietovėse.

Ne, tai nėra "Grandinėlės" gimimas" ar šakotos veiklos pradžia, tai tik naujas suspindėjimas lietuviškoje ir amerikiečių scenoje. O kas "Grandinėlės", jo vadovo Liudo Sagio ir talkininkų nepažįsta? Visos didžiosios lietuvių kolonijos gerėjosi "Grandinėlės" spektakliais per trisdešimt penkerius metus. "Grandinėlė" įkūrė ir jai iki šiol vadovauja didelio ryžto vyras Liudas Sagys. O jam nuoširdžiai talkino asistentė Renė Motiejūnaitė-Booth, muzikos vadovė Rita Kliorienė, reikalų vedėja jo gyvenimo ištikimoji palydovė ir darbų rėmėja Aleksandra Sagienė. Vaikų grupės mokė Kristina Liutkutė Freudenberger, Ilona Čiuberkytė-Schmit, Aštuntosios šokių šventės veteranų mokytoja Eglė Laniauskienė. Grupę globoja DMNP lietuvių parapija ir jos nuoširdusis klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S. J. Grupės muzikantas – Rimas Biliūnas. Čia prisiminėme trumpai pagrindinius "Grandinėlės" darbininkus, o jų yra, be abejonės, buvę ir daugiau. Visiems jiems priklauso padėka.

"Grandinėlė" nuo kitų tautinių šokių grupių daug kuo skiriasi, ypač programų atlikime. Stebint "Grandinėlės" programas – junti ištisą spektaklį, kuriame žaismingai supinti įvairūs šokiai, sudarą vientisą veiksmą. Tai Liudo Sagio išradinumas. Todėl "Grandinėlės" spektakliai žavėjo ir žavi gausias lietuvių žiūrovų auditorijas.

O kur "Grandinėlė" nėra buvusi! Ji apjuosusi visą laisvąjį pasaulį: Europą, Australiją, Pietų Ameriką, Kanadą, JAV. Nemėnėsiu vietovių ir datų, kada ir kur "Grandinėlė" yra keliavusi, koncertavusi. Tik pažymėtina, kad per 35 metų veiklą saviems lietuviams ir svetimtaučiams pasaulyje "Grandinėlė" davė daugiau kaip penkių šimtų koncertų. Ar tai nėra didelis įnašas į mūsų kultūrinio gyvenimo lobyną?!

O kokį gražų įspūdį "Grandinėlė" paliko Romoje 1984 metais, minint Šv. Kazimiero 500 metų sukaktį. Grandinėlė tada dalyvavo piligrimų kelionėje Romoje. Iškilmių savaitėje atliko jai skirtas įvairias pareigas: giedojo ir grojo lietuviškas melodijas audienčioje su popiežium Jonu Pauliu II, vadovavo lietuviškų giesmių giedojimui Šv. Tėvo atnašaujamoje Mišiose Šv. Petro bazilikoje, šoko piligrimų miniai tauti-

nus šokius Šv. Petro aikštėje ir atliko lietuviškų šokių programą iškilmių užbaigimo pokilyje. O koks tada buvo susidomėjimas italų televizijos, kuri stebėjo ir filmavo visas iškilmes ir jas perdavė visam kraštui ir "Grandinėlės" pasirodymus. Apie ją plačiai rašė italų spauda, įdėjo nuotraukas.

Tai tik vienas pavyzdys iš "Grandinėlės" našios veiklos ir reprezentavimo lietuviams ir Lietuvai. O tokių ir panašių pasirodymų svetimtaučiams "Grandinėlė" yra atlikusi ne tik JAV, bet visur, kur tik viešėjo, atlikdama menines programas.

"Grandinėlė", vadovaujama Liudo Sagio su talkininkais, yra ir išeivijos lietuvių pasidžiavimas. Dėkingai minime ir muzikės Ritos Kliorienės įnašą "Grandinėlės" veikloje. Jos dėka į šį ansamblį buvo įvesta senovės lietuvių dainos.

Australijos lietuviai ir dabar dar su didele pagarba prisimena "Grandinėlės" gastroles 1978 m., kur koncertavo didžiojoje Australijos miestuose – Sidnėjuje, Adelaidėje, Melburne, dalyvavo tuometinėse lietuvių dienose ir atliko koncertus.

1981 m. Kent universiteto PBS televizijos studijų skyriaus vadovybė pakvietė "Grandinėlę" būti dalimi jų planuo-

Vyram žodis, o mergelėm rožės...

Šiais lyčių suluginimo laikais, atrodo, nevertėtų kalbėti apie moterišką ir vyrišką veiklą. Tačiau praktikoje vyrai politikuoja, sako kalbas, renka pinigus, o moterys dirba užnu-garyje tą patį paprasčiausią visų renginių "virtuvinį" darbą. Gražiai paruošti staliukai, gėlės, pyragai, skanūs valgiai, labai pagerina nuotaiką semtis patriotinio, kultūrinio ar kitokio meno. Bet moterys už tai dažniausiai ne tik nesulaukia padėkos, bet retkarčiais dar sumenkinamos, pavadinant jų darbus ir renginius kopūstiniais, kugeliniais ar dar kaip nors panašiai. Atseit, valgio vardan buvo nuskriaustas intelektas. Bet iš tikrųjų ir vienas ir kitas gali reikštis drauge. Intelektas, jei toks bus, pyragais neužmuši.

Sakoma, kad moterys romantikės, o vyrai praktiški. Bet gal tik jaunystės meilė moters romantikė, bet kasdieniniame gyvenime jos labai praktiškos. Tas jų praktiškumas labai pravartus organizacinėje veikloje.

Būtų gera, kad moterys tą savo "praktiško proto" teoriją daugiau panaudotų ir pareikštų ne tik rengimuose, bet ir visuomeniniame bei politiniame veikime. Partinių ir ambicinių vaidų būtų daug mažiau, jei moterys drąsiau tartų: gana vyrai! Kiek moterų priklausė ar priklausio politinėm partijom? Labai nedaug. Tuo tarpu pusę ar daugiau lietuviškos išeivijos sudaro moterys. Tad kiek moterų yra kad ir VLIKE?

jamame etninių vaizdajuosčių ciklo projekte. Buvo nufilmuoti ansamblio atliekami lietuviški šokiai ir dalis aplinkos, kurioje ansamblis ir vadovas Liudas Sagys gyvena ir dirba.

Labai dideliais šuoliais praskubėjome pro turiningą "Grandinėlės" veiklą, anaip tol, nesuminėdami daug, daug "Grandinėlės" programų, kelionių, koncertų. Rašinėlio apimtis neleidžia plačiau išsiplėsti, tad kiekvienas besidomįs "Grandinėlės" darbais galės jų aprašymus rasti ir 8-tosios tautinių šokių šventės vertin-game leidinyje.

Ir šios kuklios užuominos tebūnie nors mažytis atpildas Liudui Sagiui, "Grandinėlei" ir jos talkininkams už ilgame-tę veiklą, meilę gražiam lietuviškam tautiniam šokiui, už puo-selėjimą šios gražios mūsų tautai brangios meno šakos.

"Grandinėlė" dalyvavo visoje tautinių šokių šventėse, sparčiai ruošiasi ir šiai, o jos vadovas Liudas Sagys yra vienas ir iš šventės pagrindinių vadovų.

Šventė įvyks liepos 3 d. Hamiltone, Kanadoje. Remkime šventę darbais, kad ir kukliausiomis aukomis ir kelmis sparnus šventėje dalyvauti asmeniškai.

Moterys daug daugiau koncentruojasi į dabartį, negu praeitį. Jos negaili pastangų ir darbo ten, kur konkrečiai kas nors veikiama.

Mes nenorim mažinti vyrų nuopelnų ir be jų neapsieitume. Pripažįstam ir jų pranašumą bei išprusimą politinėj ir visuomeninėj veikloj. Tačiau tarkininkauti ne mažiau penkiolikos valandų per savaitę Kento valstybinio universiteto liuanistiniam skyriuje, kuriame šiuo metu jau yra 12000 kataloguotų knygų.

II. 1988 metų rudenį bus skiriama dalinė 1000 dol. stipendija siekiančiam-iai bakalareato su liuanistika susijusioje srityje, pav. istorijoje, geografijoje, literatūroje ir t.t. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė pasižada talkininkauti universiteto bibliotekos liuanistiniame skyriuje ne mažiau 10 valandų per savaitę. Stipendija bus atnaujinama per keturis metus su sąlyga, kad studentas-tė laikysis visų universiteto akademinių reikalavimų.

III. Vasaros tyrinėjimų programa veiks ir šią vasarą. Bus skiriama viena stipendija dviejų savačių moksliniam darbui arba dvi vienos savaitės stipendijos. Butą ir maistą parūpins universitetas. Tai programai reikia užsiregistruoti prieš vasaros atostogų pradžią. Vasaros metu tyrinėjimus yra atlikę še asmenys: prof. Bronius Vaškešis 1982 m ir Viktoras Nakas 1983 m.

Be to, studentai-ės, užsire-

Variations on a Theme: WORLD'S FAIRS of the Eighties, Algimanto Kežio nuotraukos. Išleido "Galerija", 226 West Superior St., Chicago, Ill. 60610 ir Loyola University Press, 3441 North Ashland Ave., Chicago, Ill. 60657.

VARPAS Nr. 22. Žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuviųbei. Leidžia Varpininkų filisterių draugija. Redaktorius – Antanas Kučys.

SVIETIMO GAIRĖS (Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai). Čikaga. Kovas nr. 40. Iš-eina 4 kartus per metus. Redak-torius ir administratorius – Juo-zas Placius. Kaina \$5.00.



"Grandinėlės" vadovas LIUDAS SAGYS

Nuotr. J. Miltenio

Stipendijos studijuojantiems liuanistiką

Kento universiteto liuanistikos programai remti komite-tas praneša, kad liuanistikos stipendijų fonde yra \$46150 pagrindinio kapitalo ir \$16071 palūkanų. Iš palūkanų bus skiriamos dvi stipendijos.

I. 1988 m. rudenį pilna sti-pendija universiteto studijas baigusiam-iai, kuris-kuri ruo-šis magistro laipsniui ar rašys disertaciją daktaro laipsniui įsigyti, savo darbą grindžiant lietuviška tematika, bus skiriama 1500 dol. per semestrą. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė pasižada talkininkauti ne mažiau penkiolikos valandų per savaitę Kento valstybinio universiteto liuanistiniam skyriuje, kuriame šiuo metu jau yra 12000 kataloguotų knygų.

II. 1988 metų rudenį bus skiriama dalinė 1000 dol. stipendija siekiančiam-iai bakalareato su liuanistika susijusioje srityje, pav. istorijoje, geografijoje, literatūroje ir t.t. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė pasižada talkininkauti universiteto bibliotekos liuanistiniame skyriuje ne mažiau 10 valandų per savaitę. Stipendija bus atnaujinama per keturis metus su sąlyga, kad studentas-tė laikysis visų universiteto akademinių reikalavimų.

III. Vasaros tyrinėjimų programa veiks ir šią vasarą. Bus skiriama viena stipendija dviejų savačių moksliniam darbui arba dvi vienos savaitės stipendijos. Butą ir maistą parūpins universitetas. Tai programai reikia užsiregistruoti prieš vasaros atostogų pradžią. Vasaros metu tyrinėjimus yra atlikę še asmenys: prof. Bronius Vaškešis 1982 m ir Viktoras Nakas 1983 m.

Be to, studentai-ės, užsire-

Šie bakalareato stipendi-ninkai studentai yra patvirtinti: Rūta Gaškiene-Stanaitytė iš Klivlando, Kristina Kampė iš Klivlando. Uoliai tarkin-kauja liuanistikos programai Kente magistrą besiekianti Danguolė Kuiklytė iš Čikagos.

Komiteto vicepirmininkė Aurelija Balašaitienė vertia Onos Šimaitės dienyną į anglų kalbą. Jį atspausdins Kento universitetas. Trijų savačių liuanistikos vasaros tyrinėjimus Kente atliks buvęs disidentas Liutauras Kazakevičius, rekomenduotas Tomo Venclovos. Inf.

VYTAUTAS KASTYTIS

Tremtinio grįžimas

Pro jos namus

Kasdien praeina minios,

Tik jo nėra. Nejau nebepareis? –

Motulės veidas nusiminges

Pasipuošė žemčiuginiais lašais...

– Pareis! – sušvokščia kiemo liepa,

Viršūnė žemėn linksta.

– Pareis! – aukštai varnėnas atsiliepia.

– Pareis guvus ir linksmas!

Užsidėgė naktis dangaus žvaigždynuos,

Ant vieškelio šešėlis krinta –

Tai ji, jo motina, prie viešo kelio rymo

Akla, apkurtusi lig rytui švintant.

Vidurnaktį žvaigždė po kryžium puolė,

Į lauko akmenis ištško,

Laukinio žirgo, vėtros suoliais

Ataidi žingsniai iš už miško.

Šešėlis kėlėsi, į šoną virsteli, suklupto,

Šešėliui ašaros per skruostus rieda.

Susiglaudė šešėliai, glaudžias lūpos,

Karšta rasa ant šalto ramunėlės žiedo –

Apsiverkė abu...

Suomijos Laplandija,

1944 m. rugsėjo 26 d.

(Iš rinkinio "Smūtkeliai žydi")

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pianistas Antanas Smetona, gyvenantis Klivlande, nuo 1988 m. pradžios buvo pakviestas dėstyti fortepijoną Akrono universitete. Balandžio 17 d. ten surengtame koncerte jis atliko tris F. Šopeno, L. Beethoveno ir F. Schuberto sonatas. Tą pačią programą Klivlando lietuviams pianistas A. Smetona pakartojto gegužės 15 d. Dievo Motinos parapijos salėje.

Trisdešimt penktoji Lietuvių diena, rengiama Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles mieste, įvyks birželio 19, sekmadienį. Šventė bus pradėta iškilmingomis Mišiomis su jai skirtu pamokslu. Giedos parapijos choras ir solistai. Po pamaldų ir lietuviškų pietų bus atidaryta paroda, kurioje su dailės darbais dalyvaus Ona Dokalskaitė-Paškevičienė, Mykolas Paškevičius ir Jonas Andrašiusas, su audiniais – Julija Šlapelytė, su rankdarbiais – Genė Popelienė, su monetų rinkiniais – Vytautas Banionis, su monetų ir pašto ženklų rinkiniais – Robertas Novakas. Lietuvių dienos koncertui yra pakviestas Toronto lietuvių kvartetas "Sutartinė" iš Kanados, savo repertuare turintis lietuvių liaudies ir kompozitorių dainų, estradinės muzikos kūrinių. "Sutartinėje" dainuoja sešersis Daina ir Zita Gurklytės, Danutė Pargauskaitė ir prieš keletus metus iš Lietuvos atvykusi vadovė Nijolė Benotienė.

Susipažinimą su Antano Gustaičio satyrinių elegijų knyga "Pakelėję ir pažadėtąją žemę" Bostono lietuviams balandžio 10 d. surengė ir jam vadovavo Zita Krukonienė, talkos susilaukusi iš Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyriaus bei jo pirm. Saulės Šatienės. Apie satyriko A. Gustaičio kūrybą ir jo knygą "Pakelėję ir pažadėtąją žemę" kalbėjo montrealietis literatūros kritikas Vytautas Aleksandras Jonynas, pabrėždamas, kad satyra bei humoristika yra trapi ir greit nuvystanti gėlė, kurią ne visi įvertina ir gali suprasti. Tokią mintį papildė ir pats A. Gustaitis, paskaitęs fejletoną apie satyriko "Kėlią į garbę, pradėtą draugui pasveikinti sukurto cilerščiu, pratęstą kūriniams moterų draugijos susirinkime ir užbaigtą susitikimu su bičiuliais rašytojais. Tas fejletoninis satyrikas pagarsėjo, bet tik neigiamą prasmę, nes jo niekas nesuprato. Pats Antanas Gustaitis yra laimingesnis: jam už knygą "Pakelėję ir pažadėtąją žemę" literatūrinę JAV LB 1987 m. \$3.000 premiją paskyrė kultūros taryba. Premijuotos knygos sutiktuves papildė dail. Prano Lapės surengta iliustracijų paroda.

Prel. Aleksandro Dambrausko (Adomo Jakšto), filosofo, poeto, kritiko ir visuomenininko, penkiadesimtyjų mirties metinių minėjimą Niujorko lietuviams balandžio 24 d. Kultūros židinio salėje surengė Lietuvių katalikių moterų draugijos valdyba. Minėjimo dalyvius pasveikino pirm. Birutė Lukoševičienė, supažindinusi su programos atlikėjais ir jos vadove Gina Simonaityte. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas kun. dr. Valdemaras Cukuras, Nekaltai Pr. Marijos seselių kapelionas Putname. Dar būdamas jaunu klieriku Kauno kunigų seminarijoje, jis pažino prel. A. Dambrauską-Jakštą (1860-1938), dalyvavo jo laidotuvsė. Velionių jis prisiminė kaip talentingą žmogų, nenulstantį tiesos įeškotoją, išmokusį daug svetimų kalbų. Laidotuvs buvo kuklios – be kalbų ir net gėlių, nors buvo laidojamas valstybinėmis Lietuvos lėšomis. Tokių laidotuvių norėjo pats velionis, pašarvotas kunigų seminarijoje, kur ji savo apsilankymu pagerbė Lietuvos prez. Antanas Smetona su vyriausybės nariais. Karstas iš Kauno kunigų seminarijos buvo nuneštas į arkikatedros bazilikos rūšį ir įmūrytas sienoje, kitoje pastato pusėje nuo Maiorionio. Mirties penkiadesimtmėčio minėjimą papildė Irenos Banašienės perskaitytas velionies laiškas jos vyriui inž. Broniui Banaičiui, kovojusiam už pigesnę elektros srovę Kaune. Laišką prel. A. Dambrauskas-Jakstas jam būdingu karštumu pritaria šiai minčiai ir pažeria drąsiančių pastabų. Velionies eilėraščius skaitė jaunimo atstovai Rasa Adams ir Aleksandras Maldutis, anekdotiškais prisiminimais dailioji prel. Ladas Tulaba, svečias iš Romos.

Jaunoji sol. Sigutė Trimakaitė, tarptautinio M. Callas konkurso Atėnuose laureatė, su savo nuolatinė palydove pianiste A. Kisielūte grįžo iš sėkmingo koncerto Kijeve. Filharmonijos salėje įvyksiamame koncerte ji ukrainiečiams atliko tris lietuvių liaudies dainas, F. Poulenco, R. Jurėla ir A. Vyšniūnas už architektūrinį-mėninių Saulės laikrodžio aikštės sprendimą Šiauliuose. Originaliai įrengta aikštė su plastine kompozicija "Saulės laikrodis" yra skirta 750-tųjų šio miesto metinių suakčiai. Aikštę mieliai lanko ne tik vietiniai gyventojai, bet ir gausūs svečiai. Juos vilioja dienos metu geografinį Šiaulių laiką rodantis kolonos šešėlis, o sutemus – šimtai mažyčių žiburėlių dekoratyviniuose želdiniuose. Po išleistuvių vakaro čia saulę sutinka mokyklų abiturientai.

Sovietų Sąjungos dailės akademijos aukso medaliais buvo įvertinti keturi Lietuvos atstovai – skulptorius S. Kuzma, architektai A. Černiauskas, R. Jurėla ir A. Vyšniūnas už architektūrinį-mėninių Saulės laikrodžio aikštės sprendimą Šiauliuose. Originaliai įrengta aikštė su plastine kompozicija "Saulės laikrodis" yra skirta 750-tųjų šio miesto metinių suakčiai. Aikštę mieliai lanko ne tik vietiniai gyventojai, bet ir gausūs svečiai. Juos vilioja dienos metu geografinį Šiaulių laiką rodantis kolonos šešėlis, o sutemus – šimtai mažyčių žiburėlių dekoratyviniuose želdiniuose. Po išleistuvių vakaro čia saulę sutinka mokyklų abiturientai.

Puziniškyje gimusios G. Petkevičaitės-Bitės premija yra įsteigęs Smilgių kolchozas. Metinės literatūrinės premijos įteikimas vidurinėje Smilgių mokykloje šiemet sušaukė daug dalyvių ne tik iš Puziniskio, Smilgių bei kitų aplinkinių vietovių, bet ir knygos bičiulių, kultūros darbuotojų iš Panevėžio miesto ir rajono. Kolchozo pirm. V. Navikas premiją iškėlė Rimantui Šaveliui už jo knygą "Amžinoji šviesa". Iškilmeje dalyvavo ir savo kūrinius skaitė kartu su R. Šaveliu atvykę rašytojai J. Mikelinskas, D. Mušinskas ir V. Šventickas. Panevėžio miesto knygos bičiulių draugijos veikėjos K. Marcinkevičienė ir R. Daniūnienė pagrojo melodijų, kurias buvo pamėgusi G. Petkevičaitė-Bitė. Jos laiškais ir apsakymu "Vaišnorienė" išsijungė skaitovė E. Paškevičiūtė.

Vytautui Didžiajam skirto vaidybinio filmo scenarijaus konkursą paskelbė Lietuvos kinematografinių sąjunga, Lietuvos rašytojų sąjunga, Lietuvos kultūros fondas ir Lietuvos kino studijos susivienijimas "Ars". Konkurso mecenatas – P. Ziberto šilko kombinatas Kaune. Pagrindiniai reikalavimai scenarijaus konkurs dalyviams: "Kūriniuose turi būti keliama esminiai mūsų tautos egzistencijos klausimai, parodyta istorinė epocha, dramatiškas daugiatautės valstybės – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gyvenimas, lemtingas tolimiesiems mūsų tautos likimui laikmetis, neeilinė ir prieštaringa pagrindinio filmo veikėjo – didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto asmenybė". Pirmojoje konkurso dalyje iki š. m. rugsėjo 1 d. reikia paruošti penkių mašinos puslapių apimties scenarijų paraiškas, atspindinčias pagrindinius būsimą filmo konfliktus ir sužeto kontūrus. Iki š. m. spalio 1 d. bus paskirtos penkios premijos po 200 rublių už geriausias paraiškas scenarijams. Premijomis įvertinti autoriai, rašydami scenarijus, galės naudotis istorikų patarimais. Antrojo konkurso dalin galės išsijungti ir paraiškų neatsiuntę autoriai. Šį kartą visi konkurso dalyviai iki 1989 m. sausio 1 d. turės paruošti užbaigtą literatūrinį pilnametražio vaidybinio filmo scenarijų, neviršijantį 80 mašinos puslapių. Už geriausius scenarijus bus paskirtos trys premijos: pirmoji – 3.000 rublių, antroji – 1.500 ir trečioji – 500. Pirmąją premiją laimėjusių scenarijų nusipirks ir pagal jį filmą sukurs Lietuvos kino studijos susivienijimas "Ars". Geriausi konkursui pasiūlyti scenarijai bus išleisti atskira knyga. Scenarijaus konkurso rezultatai bus paskelbti iki 1989 m. kovo 1 d. Paraiškos ir scenarijai įsiųsti mašinos eglezemplioriai) siunčiami registruotu laišku šiuo adresu: 232016 Vilnius, Nemenčinės pl. 4, Susivienijimas "Ars". Šiuos nuostatus gegužės 6 d. posėdyje priėmė organizacinis konkurso komitetas: pirm. A. Žebriūnas, posėdyje dalyvavę nariai – A. Čekuolis, V. Čepaitis, J. Gričius, E. Gudavičius, J. Keliuotis, Č. Kudaba ir V. Martinkus.

V. Kst.



Los Angeles dramos sambūris birželio 25 d. Toronte vaidins Putino "Valdovą". Aktoriai iš kairės pirmoje eilėje: Ramunė Vitkienė, Vincas Dovydatis, Sigutė Mikutaitytė, rež. Petras Mazelis, Antanas Kiškis; antroje eilėje – Aloyzas Pečiulis, Arnoldas Kungys, rež. padėjėja Ema Dovydaitytė, Arvydas Raulinaitis, Sigita Raulinaitis, Fredas Prišmantas, Saulius Stančikas

Nuotr. J. Tamulaičio

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90 d. term. ind. 7 1/2 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. ter. ind. 7 3/4 %	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 3/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8 %	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4 %	1 metų 10 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	2 metų 10 3/4 %
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) 8 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 9 %	1, 2 ir 3 metų 9 3/4 %
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/4 %	
RRSP-3 metų term. ind. 9 1/2 %	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už taupomąją sąskaitą
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 1/2 %	6 %
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 3/4 %	7 1/2 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keltinų čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsuotai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BLOOR ir SHAVER - 50 metų patirtis, trijų miegamųjų vienaaukštis namas, atskiras garažas. Kaina - \$265,000.
CLOVERDALE MALL - 3 miegamųjų, atskiras vienaaukštis namas, įrengtas rūšys, du židiniai atskiras garažas. Kaina - \$255,000.
CENTRAL ETOBICOKE - dviejų aukštų, 3 miegamųjų butas (condo.) atskira skalbykla, išėjimas. Kaina - \$153,900.
ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (l. pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

daugumą turi ilgo liberalų valdymo metais ministerių pirminkų už įvairius nuopelnus susisodinti liberalai. Jų eiles ypač padidino iš politikos pasitraukiantis P. E. Trudeau, dalį sąrašo palikęs net ir jį pakeitusiam J. Turneriui. Liberalai senatoriai, kritikuodami konservatorių parlamentarus, pradėjo reikalauti jau priimtų "C-55" ir "C-84" įstatymų pataisų. Esą juose yra per žiaurių paragrafų, pažeidžiančių ateivių teises. Tai liečia jų skubų grąžinimą ir išvykimo kraštus, nelegaliai atplaukusius asmenų susodinimą ir jų išsiuomotus laivus ir išvilkimą jūron. Kritikuodami ministrą pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybę, liberalai senatoriai spejo užmiršti, kad dabartinį komediją tapusį ateivių antplūdį Kanadon atnešė liberalų palikti per daug švelnūs įstatymai. Kiekvienas ateivis, pasiskelbęs politiniu pabėgėliu, paliekamas Kanadoje tyrimams, kurie užtrunka kelerius metus. Svarstant nelegaliai atplaukusius tautiųjų ir sikų klausimą, buvo aiškinama, kad dėl to neverta jaudintis, nes buvo tik pora tautiųjų ateivių, kurie ateityje nepasikartos.

Trečios grupės sulaikymas Hamburge betgi liudija, kad šito pelningo metodo nežada atsisakyti sukčiai, viliojantys tūkstančius dolerių turinčius azijiečius. Matyt, pagrįstai aiškinama, kad Kanada tokias

atplaukėlius vis vien įsileis. Ir mokantys dolerius tiki, nes juk iš tiesų ne vienas laivas su nelegaliais ateiviais nebuvo grąžintas. Ateičiai reikia konkretaus pavyzdžio, aiškiai rodančio, kad toks nelegalus įvažiavimas Kanadon jau neįmanomas, kad tokie ateiviai bus grąžinti Europon ir tik praras organizatoriui atiduotus tūkstančius dolerių. Spaudoje teigiama, kad dabar staiga pajudėjo liberalų senatorių sulauktyti "C-55" ir "C-84" naujieji imigracijos nuostatai. Juos turbūt patvirtins senatas, susilaukęs kompromisinių konservatorių vyriausybės pataisų. Ligšiolinių įstatymų piktnaudžiavimą liudija septyniolikmečio siko moksleivio S. Hundalo reikalavimas, kad jis į pamokas mokykloje būtų įsileistas su ceremoniniu 24 centimetrų ilgio durklu. Esą jo religija reikalauja, kad jis tą durklą visada turėtų su savimi. Mississaugoje gyvenančio S. Hundalo reikalavimą atsisakė patenkinti Peel švietimo vadovas. Dabar tas sikas kreipėsi į teis-

Sporto žaidynės Europoje

Iš okupuotos Lietuvos sportinio gyvenimo reikėtų išskirti Vilniaus "Žalgirio" rungtynes. "Žalgiris" po pirmų dviejų pralaimėjimų Sovietų Sąjungos futbolo pirmenybėse, savo aikštėje gerokai pasitempė, laimėdamas trejus susitikimus bei lygionius sužaisdamas Maskvoje prieš vietos "Lokomotyvas". Po šešių susitikimų Vilnius turi 7 taškus ir rašant šias eilutes pirmenybių lentelėje buvo penktoje vietoje. Reikėtų priminti, kad praeitais metais žalgiriečiai pirmenybėse užėmė trečią vietą ir šiemet dalyvaus Europos taurės varžybose.

Lietuvos futbolo pirmenybėse dėmesio centre stovėję Lietuvos meisterio Tauragės "Tauro" ir vicemeisterio Vilniaus "SRT" ir susitikimas sostinėje, "Žalgirio" aikštėje. Rungtynes minimalia pasekme – 1:0 laimėjo vilniečiai. Tokių pačių santykių Kauno "Inkaras" nugalėjo Klaipėdos "Automobilistą", uostamiesčio "Granitas" įveikė Kauno "Atletą" 4:0. Kitos pasekmės: Kedainių "Nevėžis" – Jonavos "Statyba" 5:1, prie dviejų tūkstančių žiūrovų Ukmergės "Vienybė" savo aikštėje nugalėjo Mažeikių "Atmosfera" 2:0, Šiaulių "Statybininkas" – Alytaus "Poringė" 3:0, Kauno "Banga" – Kauno "Kelininkas" 2:1. Po dviejų susitikimų lentelėje pirmauja Klaipėdos "Granitas", Panevėžio "Ekranas" ir Vilniaus "SRT", surinkę po 4 taškus.

Lietuvos ledo ritulio meisterio vardą laimėjo Klaipėdos "Baltija". Štai žaidėjų pavardės: Šutovas, Šedlovskis, Gurjanovas, Vaičiūnionis, Plachotnikas, Knistautas, Kovaliovas, Merkutovas, Merkutovas, Manachovas, Mochovas, Muchinas, Kirko, Karpovas, Petrovas, Piazkenka, Marinas. Vien tik iš komandos žaidėjų pavardžių galima spresti, kokio stiprumo yra Klaipėdos sportininkai.

Birželio 15 d. Vakarų Vokietijos miestuose pradėdamos Europos futbolo pirmenybės. Po sužaistų preliminarinių rungtynių dėl meisterio vardo ir brangios taurės į kovą stos aštuonios valstybės. Nors šiuo me-

mą ir pareikalavo iš švietimo vadovybės \$25,000 už savo religinės laisvės pažeidimą. Pradžioje S. Hundalas netgi bandė siekti gerokai didesnės kompensacijos, bet ją sumažino, vadovaudamasis advokatės M. MacKinnon patarimu.

Panašaus bylinėjimosi buvo susilaukta ir su kai kuriais suaugusiais sikais, kai jie nori įstoti Kanados kariuomenėn ar policijon, prie uniformos diržo pasilikdami tą ceremoninį durklą ir turbaną ant galvos net ir tais atvejais, kai visi kiti kariai uniformines kepurės turi pakeisti plieniniais šalmiais. Ir vėl Kanados teisumo aiškinama, kad sikai dėl savo religinės sekto reikalavimų negali prisitaikyti prie kario ar policininko uniformos reikalavimų. Tad taikytis prie jų durklo ir turbano turi kanadiškos uniformos. Niekam nė į galvą neateina mintis, kad niekas tų sikų neverčia stoti į Kanados karių ar policininkų eiles. Jeigu jiems taip rūpėjo durklas su turbano, gal geriau būtų buvę nevažiuoti Kanadon, o pasilikti Indijoje ar Sri lankoje, kur uniformos yra su turbanois?

tu vyksta ir lygos pirmenybės, tačiau rinkinių treneriai nesnaudžia, ruošdami savo vienuolikos senosios žemyno pirmenybėms. Ir taip keturių valstybių priešvėlykinės žaidynės vakarų Berlyne pirmą vietą netikėtai laimėjo "Pelenė" – Švedija, baigmėje nugalėdama favoritai Sovietų Sąjungą 2:0 ir jau balandžio 27 d. senosios žemyno aikštėse vėl buvo sužaista eilė draugiškų rungtynių. Daugelio favoritai Vakarų Vokietija Kaiserslautern aikštėje "tik-tik" nugalėjo Šveicariją 1:0. Vokiečiai, prieš susilpnintą šveicarų vienuolikę, neparodė gražaus žaidimo. Jiems trūksta vieno, visam žaidimui vadovaujančio asmens. Kitų susitikimų pasekmės: Švedija – Valija 4:1, Austrija – Danija 1:0, Islandija – Jugoslavija 2:0, Vengrija – Anglija 0:0, Čekoslovakija – Sov. Sąjunga 1:1, Luksemburgas – Italija 0:3.

Vakarų Vokietijos krepšinio meisterio vardą iškovojo BSC Saturn Kiolnas, ketvirtame susitikime nugalėjęs Bayer Leverkusen 94:87 (43:49). Abu klubai savo eilėse turi amerikiečių žaidėjų.

K. Baronas

SPORTAS

ŠALFASS sporto žaidynės įvyko gegužės 15 d. Čikagoje. Kaip stebėtojas jose dalyvavo iš Lietuvos garsumis "Žalgirio" krepšininkas Arvydas Šabonius. Plačiau apie žaidynes kitame "TŽ" numeryje.

GOLFO ŽINIOS

Gegužės 29 d., gražiam orui esant, Glen Eagles golfo aikštėje susirinko 52 lietuviai golfinkai. Geriausiai pasirodė K. Eimantas, įveikdamas "par" 72 aikštę su 79 smūgiais; W. Ubeika 81, A. Mikelėnas 82, A. Stauskas 83, R. Šimkus ir R. Strimaitis 86, A. Simanavičius 88, M. Ignatavičius, Al. Kuolas, St. Šalkauskis ir R. Saplys 91, S. Kėkštis ir R. Kymantas 92. Su išlyginamais smūgiais laimėtojai tapo K. Eimantas 65, W. Ubeika 71, J. Bycroft 72, J. Danaitis ir A. Mikelėnas 73, R. Saplys 74, M. Ignatavičius, R. Kymantas ir V. Astauskas 75, L. Chomyc, J. Juodikas, Al. Kuolas ir R. Strimaitis 76.

Moterų grupę geriausiai sužaidė E. Kėkštienė ir I. Kymantienė su 97 smūgiais. Po jų sekė J. Ignatavičienė, D. Deksnytė ir G. Stauskienė. Su išlyginamais smūgiais J. Ignatavičienė 75, E. Kėkštienė ir I. Kymantienė 76, G. Stauskienė 82 ir D. Deksnytė 85.

Pasibaigus turnyrui buvo išdalintos premijos, kurias gavo K. Eimantas, W. Ubeika ir A. Mikelėnas, J. Bycroft ir J. Danaitis. Moterų grupę J. Ignatavičienė ir E. Kėkštienė. Už tiksliausius mušimus, primetant svielinuką arčiausiai vėliavėlės, premijas gavo I. Kymantienė, K. Eimantas, A. Mikelėnas ir R. Strimaitis. Vertingą premiją loterijos būdu ištiraukė St. Šalkauskis, o geriausiai pasižymėjęs burtų keliu – Al. Grigonis.

Sekantis turnyras bus birželio 19 d., 11 v.r., Camp Borden Cirkled Pines aikštėje. G.

Skautų veikla

• Birželio 14 d., 6.30 v.v. "Šatrijos" ir "Rambyno" tūntai dalyvausja sibirinių trėmimų minėjime Šv. Pauliaus šventovėje, 227 Bloor St. E. Visų uniformos turi būti tvarkingos, eisim su vėliavom.

Tuntininkai

• Užsakykite "Tėviškos žiburiai" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
7 3/4 % už 6 mėn. term. indėlius
7 3/4 % už 1 m. term. indėlius
8 % už 2 m. term. indėlius
8 % už 3 m. term. indėlius
9 % už GIC invest. pažym.
9 1/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.
9 1/2 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (variable rate)
9 % už 1 m. term. pensijų planą
9 1/4 % už 2 m. term. pensijų planą
9 1/2 % už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-tas
5 3/4 % - 7 % kasd. pal. sąsk.
7 1/2 % virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.
5 3/4 % už kas. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 %
3 metų 11 1/4 % (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 3/4 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto (staiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotąjas nuosavybę – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjis kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMŲ ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (ONL) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETIKSLŲ PAPILDYMAI

J. Kojelis "TŽ" 1988 m. balandžio 3 d. nr. bando "papildyti" bei "patikslinti" mano teigimus, padarytus aprašant Los Angeles politinių studijų savaitgalį. Prie savo aprašymo, paskelbto "TŽ" kovo 8 d. nr., nieko neturiu nei papildyti, nei patikslinti.

Panašiuose renginiuose visad ne vienas iš programos dalyvių kalba ne į temą, tuščiažodžiauja ir nieko nepasako. Tokių buvo ir 1988 m. politinių studijų savaitgalyje, įvykusiame sausio 30 ir 31 d. Los Angeles mieste. Apie minėtų programos dalyvių "minčių" nebuvo galima nieko teigiamai pasakyti.

Labai retai siunčiu nuotraukų laikraščiams. Niekad neminiu teigiamus ar neigiamus komentarus kito nuotraukos būtiną (!) panaudojimą.

Aušros-Marijos ir Jono Jurašų pareiškimas, kurį aš paminėjau, buvo paskelbtas J. Kojelio redaguotame "Laisvės žurnale" 1978 m. rugsėjo nr. (28-29 psl.). To pareiškimo jis nepatikslino ir nepadarė jo "autentiškumą".

I 1988 m. politinių studijų savaitgalį buvo pažadėjęs atvykti V. Skudis. Skudžio šeimos globėja Čikagoje jį pasiuntė tą savaitgalį į Detroitą, o LFB Los Angeles sambūriui – jo žmona. Ji nekaltai jai skirta tema.

Politinių studijų savaitgalį sumanytojas ir pradininkas Los Angeles mieste buvo rezoliucijoms remti komiteto pirmininkas. Jis (pradžioje!) nustatė tų politinių studijų savaitgalį labai aiškų tikslą: kelti ir diskutuoti Lietuvos laisvinimo darbų plano paruošimą, tų darbų vykdymą ir visus degančius bei gyvybinius lietuvių reikalus. Rezoliucijoms remti komiteto taktika (bent kelėta metų) politinių studijų savaitgaliams buvo didelė. LFB sambūriui neteko nė vienu centu prisidėti už puošnų viešbučio patalpų atlyginimą.

Viena politinių studijų savaitgalio programos dalių buvo suėjimas į artimesnį ryšį su vienu iš žymių ir įtakingų amerikiečių, pagerbiant jį iškilmingu pietų ar vakarienės metu. Politinių studijų savaitgalio programos buvo pagerbti: Los Angeles burmistras Sam

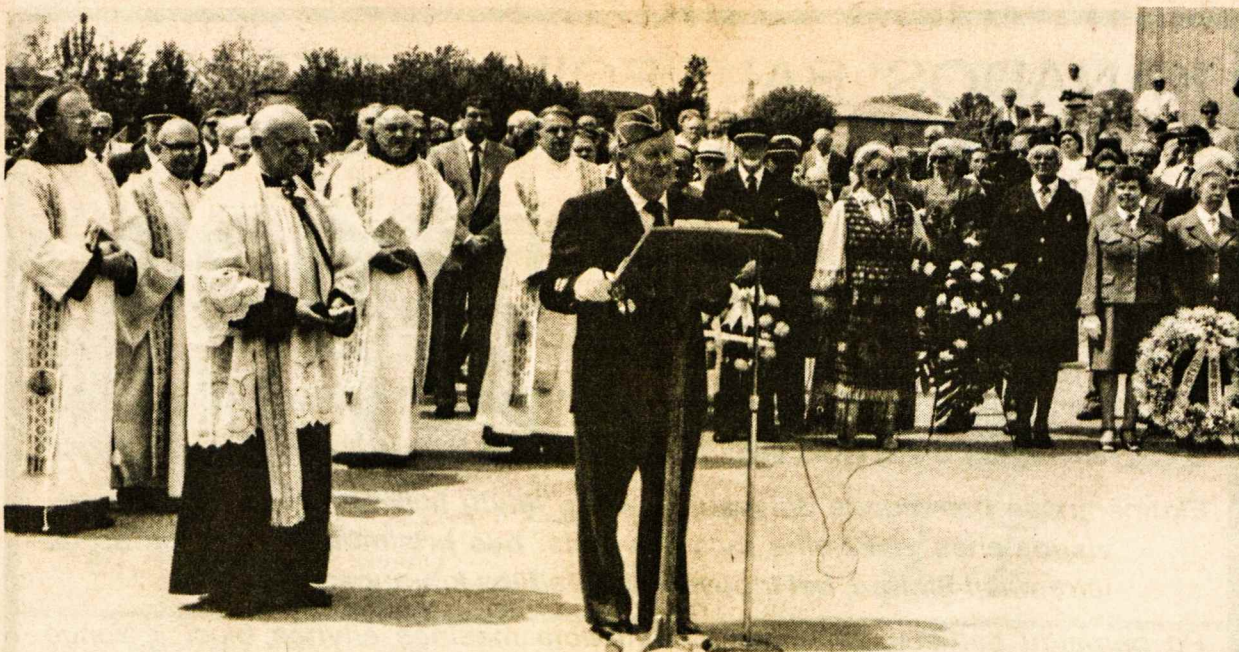
Yorty, Kalifornijos universiteto (Long Beach) prezidentas dr. Steve Horn, Kalifornijos buv. vicegubernatorius ir prezidento Niksono kabineto narys Robert H. Finch ir kongresmanas Alphonzo Bell.

Jurašų kelionės išlaidų (1976 m.) reikalus tvarkė J. Kojelis. Jurašų šeima (jie abu ir jų jaunas sūnus) norėjo kartu atvykti į Los Angeles. Jų kelionės išlaidos siekė apie \$1.200,00. Toks buvo J. Kojelio susitarimas su Jurašais, ir LFB Los Angeles sambūris tai "sutarčiai" nesipriešino. Už vašes Jurašams ir kongresmanui Bell atlyginimo rezoliucijoms remti komitetas. "Patikslinimo" autoriaus sugretinimas Jurašų atsikvėtimu ir kongresmano Bell vašių viešbutyje buvo visiškai nevykęs!

Baltiečių laisvės lygai pradžioje pirmininkavo Tony Mažeika. Politinių studijų savaitgalyje (jau parapijos salėje!) vienas iš simpoziumų buvo anglų kalba. Pagrindiniai simpoziumo dalyviai buvo T. Mažeikos pažįstami amerikiečiai: laikraštininkas (columnist) Alan Bock (The Register, Santa Ana, CA) ir A. R. Alexiev (Rand korporacijos pareigūnas). Tiesa, į tą simpoziumą viena iš televizijos stočių buvo atsiuntusi porą asmenų. Jų visas dėmesys buvo Alexievo žodžiams, nes jis juos buvo pakvietęs. Nieko neteko pastebėti Los Angeles Times dienraštyje apie tą politinių studijų savaitgalį. "Patikslinimų" bei pastabų autorius turėjo atiduoti visą kreditą, jei iš viso jo kiek buvo, ne frontininkams, o T. Mažeikai ir jo bičiuliams amerikiečiams.

Politinių studijų savaitgaliai nebuvo ir nėra pelningi renginiai. Programų dalyvių kelionių išlaidoms apmokėti LFB Los Angeles sambūris investavo ir investuoja kasmet tam tikrą sumą pinigų. Praeietyje sambūrį lėšomis paremdavo rezoliucijoms remti komitetas. Vienam iš programos dalyvių (Vytautui Volertui) kelionės išlaidas (1971 m.) apmokėjo rezoliucijoms remti komiteto pirmininkas.

"Patikslinimų" autoriaus visi "patikslinimai" bei "papildymai" nėra paremti faktais. Jis juos vadina "tiesa". Tai yra visiškai netiesa! L.A. Vilksas



Paminklo už Lietuvos laisvę žuvusiems šventinimas įvyko gegužės 29 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje. Apeigas atliko prel. J. Tadauskas (kitų kunigų priešakyje), aktą skaitė St. Jokubaitis. Nuotr. St. Dabkauskas

LAISKĖ IŠ LIETUVOS

...Sode statys namelį tik sekančiais metais. Dabar leidžia statyti, bet sunku gauti ne tik statybinių medžiagų, bet ir maisto: cukraus, mėsos, didžiausios eilės. Duoda po 1 kg tik paskirtomis valandomis. Viskas brangsta. Persitvarkymas nieko gero nedavė, tik žodžio laisvė kiek didesnė. Kyšiai madoje. Daug dykduonių, vagių. Mažai baudžia už vagystes, o daugelis išsiperka. Paskutiniu laiku veikia naminės degtinės gamyba. L.D.

Aukos Vasario 16 gimnazijai

\$5: - A. Šiuškis, A. S. Kavaliauskas, V. Paulionis, A. Slizys, K. Daunys, p. Seliokas; \$10: - Dirmantų šeima, p. Pargauskas, Ada Lemėzytė, E. Čuplinskis, K. Zebrauskas; \$15: - A. Saulis; \$20: - E. Abromaitis, V. Marcinkevičius, T. Stanulis, A. Bražys, A. Dailidė, I. Ignatienė, A. Stupienė, V. Gudaitis, V. Montvilas, V. Kulnys, K. Stirbys; \$25: - V. J. Locas, H. Stepaitis, K. Budrevičius; \$30: - A. Matulionienė, P. Krilavičius; \$100: S. Meškauskas, S. V. Liutimas, Tėvai pranciškonai, A. Gačionis.

KLJ sąjunga

ŠYPSENOS

Prezidentas ir karalius
Amerikos prezidentas Linkolnas buvęs labai paprastas žmogus. Jis dažnai pats ir bat nusivalydavo. Pamatęs tai darant anglas labai nustebė:
— Mūsų karalius pats sau batų nevala.
— Ak taip? — pratarė Linkolnas. — Tai kaip jis jaučiasi su nevalytais batais?

• Visos moterys yra artistės, nors tik nedidelę jų dalis už tai gauna algą (Arlene Dahl)

"Realistai piešia pasaulį tokį, kaip jis yra, impresionistai — kokią jie mato, aš gi vaizduoju jį taip, kaip suprantu" (Picasso).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954



Turner & Porter
Funeral Home Ltd.
436 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

1988 metų

EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

4. Liepos 6 – 20 5. Liepos 13 – 27 6. Rugpjūčio 17 – 31
7. Rugsėjo 7 – 21 8. Spalio 10 – 19

Liepos 6 – 20 dar yra vietų.

Ekskursijų kainos: IV ir V – \$2384.00, VI ir VII – \$2284.00, VIII – \$1695.00, įskaitant vizą ir draudą. Grupės 4 – 7 Vilniuje – 11 naktų. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Grupė 5 ir 7 lydiuosi aš pats.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto:
Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127

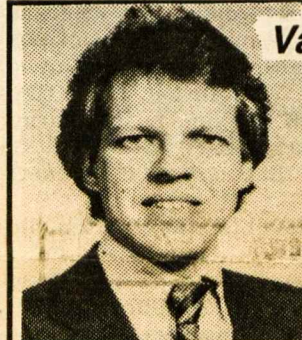
Mississauga:
Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136



Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7



RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121



**Jeif norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.**

Prižadų mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

MARIUS E. RUSINAS, turįs septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pajamėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson



RE/MAX
homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

LAKESHORE ir KIPLING rajonuose pusdviejų miegamųjų butas. Langai ir parkas. Kaina \$99,900.

ŪKIS – 204 akrai žemės, namas ir kiti pastatai. Nuo Otavos į šiaurės vakarus 100 km prie Constan ežero. Kaina \$130,000.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

TORONTONT

Anapilio žinios

— Iškilmingai pagerbėme Marijos metais naujai paskirtą Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių vėliavų pakėlimu ir "Marija, Marija" giesmės sugiedojimu šventovės aikštėje.

— Pakrikštą: Celestina-Michaelė, Laimos (Žaliauskaitės) ir Pauliaus Pakšto dukrelė.

— Birželio 3 d. palaidotas a.a. Balys Čepauskas, 81 m. amžiaus.

— Birželio 26, sekmadienį, ryšum su Toronte vykstančiu IV pasaulio lietuvių kultūros kongresu, mūsų šventovėje pamaldos vietoj 11 v.r. bus pusvalandžiu ankščiau: 10.30 v.r. — ekumeninės pamaldos ir Mišios, kurioms vadovaus vysk. Paulius Baltakis, o pamokslą sakys kun. Povilas Dilys. Tą sekmadienį autobusas maldininkus į pamaldas veš nuo Islington požeminių traukinių stoties 10 v.r. ir nuo Anapilio atgal grįš 12.15 v.p.p.

— Bilietai į IV pasaulio lietuvių kultūros kongreso renginius platinami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje. Įėjimo į svarstybas bilietas diena — \$5, gaunamas ir prie įėjimo.

— Gražiai praėjo kapinių lankymo diena. Nuširdi padėka visiems prisidėjusiems: parapijos chorui, jo vadovui J. Govedui, "Sutartinei" ir sol. V. Verikaitiui už giesmes; V. Paliliui ir V. Ivanauskui už garsiausių ir kopyčios paruošimą; VI. Pūtvio šaulių kuopai už autoaiškštės tvarkymą; KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyriui už pietų paruošimą ir Anapilio moterų būreliui už meno parodos surengimą.

— Kanados Lietuvių muziejui aukoj: \$1000 — P. J. Malia (1987. XII. 27), E. Šlekys, V. E. Kriščiūnai; \$100 — P. M. Krilavičiai, KLK moterų draugijos Delhi skyrius; Šv. Jono lietuvių kapinėms: \$100 — E. Azubalienė, A. Skėrius, S. Meškauskienė, S. Dabkus; \$60 — V. Rupniak, J. M. Astrauskas; \$50 — S. Kuzmickas, A. Lesčius, S. Vyskupaitienė, K. Z. Beržanskiai, A. Lediene, A. Gonta, M. Raškauskas, M. Krivickas, V. Radzevičius, V. Ivanauskas, M. Rudzinskaitė, M. Šeflerienė, J. O. Kirvaličiai, V. Kubilienė; \$30 — S. Domeikis; \$25 — D. T. Renkauskai, I. Luomonas, V. Indris, V. Timošenko, O. R. Berentai, J. R. Juodis, V. Jasiūnienė; \$20 — P. Sakalauskas, J. Dimskis, J. Paškevičius, M. Yokubynienė, J. Zabulionis, D. Stukas, O. Krivickas, B. Kiburis, E. Vindašienė, J. Lapavičius, A. Gaidelienė, J. Lazdauskas, O. T. Krauskas, A. Petkevičienė, St. Ruibys, M. Sutkaitis; \$15 — P. Daržinskas; \$10 — A. Prancevičius, B. Antanaitienė, J. Gataveckas; \$5 — P. Žaliauskas, A. Viskontas; parapijai: \$1000 — a.a. Petro Matulio palikimas; parapijos skolos numokėti: \$200 — P. Kučinskaitė; \$100 — V. A. Poškaiciai; \$50 — P. Ročys, A. Lediene.

— Mišios birželio 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petrą ir Mariją Počesčius, 11.00 v.r. už parapiją. Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Antaną Bernotą.

Išganytojo parapijos žinios

— Birželio 12 d. pamaldos 11.15 v.r.

— Birželio 11 d., 4 v.p.p., šventovėje John Michael Janowicz ir Kristinos Jonės Marijos Dambraitės-Janowicz civilinių jungtųjų palaiminimas.

— Birželio 14 d., 7 v.v., sibirinių trėmimų minėjimas Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje, 227 Bloor St. E. Ekumeninės pamaldose dalyvaus estų, latvių ir lietuvių dvasininkai. Kviečiame ir mūsų parapijiečius dalyvauti.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys dalyvaus birželio 18-19 d. Lietuvių ev. reformatų bažnyčios sinode Čikagoje, kur skaitys paskaitą apie religinę padėtį Lietuvoje. Jis grįš į Torontą birželio 22 d.

— Pamaldas birželio 19 d. Toronte — 11.15 v.r. laikys parapijos tarybos nariai. Po pamaldų moterų draugijos susirinkimas parapijos salėje. Kviečiame moteris dalyvauti.

REIKALINGA lietuviškai kalbančiai moteris prižiūrėti 2 vaikus liepos 2 ir 3 d.d. Skambinti rytais ar vakarais tel. 845-6084, Oakville, Ont.

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA**. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio mėnuo yra skirtas Jėzaus Širdies garbinimui. Jėzaus Širdies litaniya yra kalbama mūsų šventovėje šokiadieniais po 8 v.r. Mišių, šeštadieniais po 9 v.r., o sekmadieniais po kiekvienų Mišių.

— Susituokė: Andrius Valevičius ir Alma Jakimavičiūtė.

— Pakrikštyti: Manning-Nerijus, Leslie ir Rimo Budrių sūnus; Alexa-Loreta-Judith, Ramonos (Murauskaitės) ir Robert Bell dukrelė.

— Šv. Pranciškaus varpelis, Tėvų pranciškonų leidžiamas žurnalas, yra padėtas šventovės prieangyje. Žurnalas išsina šėsis kartų į metus. Šis yra gegužės birželio mėnesių. Norintys užsiprenumeruoti, gali pasinaudoti informacija pirmame viršelio puslapyje.

— Vaikų Mišios, kurias organizuoja parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija, vyks birželio 12 d., 10.15 v.r. Vaikučiai bus įjungti į Mišių eigą ir aktyviai dalyvaus aukų nešime, giedojime. Po Mišių Etienne Brule parke, kur visi atsisėda savo maistą ir saldumynų bendram stalui, vyks gegužinė, į kurią kviečiami visi.

— Bilietai į VIII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės ir į IV-tojo kultūros kongreso renginius platinami salėje po Mišių sekmadieniais.

— Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" birželio 12 d., 4 v.p.p., mūsų salėje, vaidins Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės 4 veiksmų dramą "Aušros sūnūs", režisuotą E. Kudabienės-Dauguvietės.

— Parapijai aukoj: \$200 — St. Miniota, M. Žemaitienė; \$150 — Janulaičiai šeima, a.a. J. Priščiapionkos šeima, \$100 — J. N. Budriai, P. Kudreikis, P. L. Murauskai, S. V. Liuiomis, A. Artiškoniš, J. Rimšaitė; \$80 — O. Guobienė, \$50 — P. V. Melnykai, T. J. Kiškūnai, E. K. Šlekiai, L. R. Budriai, U. Žilinskienė, V. Bakūnas; \$35 — R. R. Bell; \$30 — B. Mačkėvičius.

— Mišios birželio 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vladą Balaišį, 9.30 v.r. — už a.a. Eloną Brazienę, 10.15 v.r. — už Kentautą ir Biretų šeimos mirusius, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Antaniną ir Juozą Morkūnus.

Lietuvių namų žinios

— A.a. Jono Prisėpionkos atminimui Lietuvių slaugos namams aukoj: \$100 — Viktoras Prisėpionka; \$75 — F. S. Dicum; \$50 — L. Daunienė, M. Šelmys, C. A. Recchia, J. Stankaitis; \$40 — Jadvyga Rimšaitė; \$35 — R. T. Stanuliai; \$30 — A. Tamul; \$20 — P. Bigauskas, K. Cepaitis, V. Kubilienė, V. Sendžikas, J. Stravinskis, R. Ulba, F. Viola. A. a. Petro Šerno atminimui: \$60.10 — Dalia Žemaitytė iš Euclid, Ohio, JAV; \$30 — M. K. Kikutis; \$20 — A. A. Valadkos. A. a. Jadvygos Dagilienės atminimui \$1000 — V. Dagilis. Lietuvių slaugos namams aukoj: \$1000 — Šturmų šeima; \$100 — KLK moterų draugija iš Delhi. Slaugos namų fonde dabar yra — \$68,707.25. Aukos priimamos "Paramoje", sąsk. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. 4259.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: J. Lukoševičius iš Montrealio, Lina Kubilienė, A. Kubilius, R. Kubiliūtė, A. Makauskas ir Julija Gylėnė iš Čikagos, Daiva Pranulienė iš Vilniaus.

— Birželio 4, šeštadienį, po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė nuo šiuo pasauliu buvusį LN valdybos narę Juliją Skrebutienę. Velionė daug darbo paaukojo Lietuvių namams, ruošiant įvairius renginius.

— LN valdybos posėdis — birželio 16 d., 7.30 v.v.

— LN poilsio stovykla Tėvų pranciškonų stovykloje Wasagoje atidaroma rugpjūčio 6 d. ir uždaroma rugpjūčio 14 d. Dėl plačios informacijos ir registracijos skambinti V. Drešeriui tel. 231-2661 po 1 v.p.p. ir vakarais — tel. 233-4446.

— Vidurvasario gegužinė, kurią ruošia Lietuvių namų vyrų būrelis ir "Atžalynas", įvyks liepos 10 d. Green Acres parko rajone, Clairville Conservation vietoje. Programoje — sportas, žaidimai, loterija ir šokiai. V.S.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA ir baltiečių jaunimas rengia metinį

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ

MINĖJIMA

birželio 14, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje, 227 Bloor Street E. prie Jarvis gatvės kampo.

Ekumeninėse pamaldose dalyvaujant estų, latvių ir lietuvių dvasiškiams bei visuomenės veikėjams su vėliavomis, bus prisiminti ir pagerbti ne tik ištremtieji Sibirą, bet ir pavergtieji Baltijos kraštuose.

Po pamaldų baltiečių jaunimas organizuoja masines eitynes Bloor ir Yonge gatvėmis į Nathan Phillips aikštę ir pusvalandį trukmiančią demonstraciją prie Toronto rotušės.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Kanados baltiečių federacija

DAVID FLEET, MPP ir

HIGH PARK-SWANSEA apylinkės LIBERALŲ SĄJUNGA

kviečia jus dalyvauti pirmuose metiniuose

Grenadierių klubo pietuose,

kurių metu kalbą pasakys **Frank Stronach**, "Magna International" pirmininkas,

birželio 15, trečiadienį, 6 valandą vakaro, The Boulevard Club,

1491 Lakeshore Rd. West, Toronto, Ont. Asmeniui — \$125. (Galloja mokesčių nuoskaitom)

Dėl bilietų ir informacijos skambinti Joanai Kuraitei (416) 763-3362, Terry Quinn (416) 769-0860.

1988 metų Toronto Lietuvių namų

POILSIO STOVYKLA

renginams Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje

Atidaroma — rugpjūčio 6, šeštadienį, 12 v.r.

Uždaroma — rugpjūčio 14, sekmadienį, 10 v.r.

Patalpų kaina stovyklos laikotarpiui vienam asmeniui — \$45, šeimai — \$75. Vienai dienai vienam asmeniui — \$7, šeimai — \$12. Galima bus naudotis stovyklos virtuve ir jos priemonėmis.

Informacija ir registracija: W. Drešeris, 3830B Bloor St., Islington, Ont. M9B 1K8. Tel. 1-416-231-2661 arba nuo 1 v.p.p. ir vakarais tel. 1-416-233-4446.

MOKAME UŽ VISĄ SUMĄ PINIGŲ LAIKOMŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPYMO SĄSKAITOJE

— Palūkanos apskaičiuojamos už kiekvienos dienos balansą ir prirašomos į taupytojų sąskaitas kiekvieno mėnesio paskutinę dieną

— Santaupas į šią sąskaitą galima įdėti arba iš jos išsiimti bet kada

— Aukštesnės palūkanos. Geros taupymo sąlygos

T A U P Y K I T E SAVAME KREDITO KOOPERATYVE!

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

7¹⁰/₂%

A. a. Elenos Jutelienės mirties metinių prisiminimui Povilas Jutelis "Tėviškės žiburiams" aukoj \$25.

A. a. Jono Prisėpionkos atminimui Sigita ir Vytautas Aušrotai "Tėviškės žiburiams" aukoj \$20.

Toronto Maironio mokyklai aukoj \$40 — p. Sendžikienė; \$25 — M. S. Šetkai; \$20 — D. Keršienė.

Naujas žvilgsnis į Kanados etnines grupes. Daugiakultūrių reikalų ministeris Gerry Weiner gegužės 30 d. pranešė, kad pagal Kanados daugiakultūriškumo aktą (Bill C-93) per sekančius penkerius metus bus skiriama \$192,000,000 etninių grupių santykių pagerinimui. Šiems reikalams yra numatyto keturių programų, nors dar nėra pilnai paruoštos. Programos ruošiamos: 1. rasinių santykių ir etninių kultūrų supratimui; 2. kultūrų paveldėjimo ir kalbų reikalams; 3. bendruomenių paramai ir jų bendravimui; 4. visa tai vykdyti visose valdžios įstaigose ir gyvenime, kad visi Kanados gyventojai turėtų lygias galimybes siekti savo idėjų. Ši vieša pranešimų ministeris paaiškino 1988 m. birželio 1 d. Toronte, sukvietęs visų etninių grupių atstovus. Pranešime dalyvavo daugiau kaip 200 asmenų. Lietuviams atstovavo "T2" korespondentas. V.M.

ATLIEKAM visus namo remonto darbus — vandentiekio, šildymo ir kt. Skambinti K. Cibas 534-3882 arba J. Zaleskis 663-2125 Toronte.

Toronto arkivyskupas kardinolas G. Emmet Carter, sveikindamas Kaišiadorių vyskupą Vincentą Sladkevičių, paskirtą Lietuvos kardinolu, paskirtą šią telegramą lotynų kalba: "Gausiomis maldomis dėkojame Dievui Tėvui ir Jo Sūniui, kuris per vyriausiąjį Kunigą teikėsi apdovanoti Tave purpuru garbe. Viso pasaulio sveikinimai plaukia Tau, kuris buvai pašauktas vadovauti Lietuvos Katalikų Bendarbystei."

Broniaus Marijošiaus tapybės darbų paroda įvyko gegužės 28-29 d.d. Anapilio parodų salėje. Ją gegužės 28, šeštadienį, atidarė dail. J. Bakis. Buvo išstatyti 42 darbai. Paroda susilaukė gausių lankytojų, ir gana didelė dalis paraiveiklų buvo parduota. Parodą organizavo Anapilio moterų būrelis.

Patikslinimas. Informaciniame lankstinuke apie būsimąjį Kultūros kongreso literatūros vakarą atspausdinta ir vis dar kartojama kai kuriuose laikraščiuose, jog aš esąs to vakaro organizatorius ir programos sudarytojas. Tai netiesa. Už to vakaro organizavimą ir programos sudarymą bei rašytojų kvietimą yra atsakinga tikrai kongreso organizacinė komisija Klivlande ir Toronte. Buvau paprašytas sugestijų ir jas įteikiau, bet nesu atsakingas už tai, kas daroma arba nedaroma.

Henrikas Nagys

CFRB radijo stotis gana plačiai paminėjo 1948 metų sibirinių trėmimus. Būtų gerai, kad atsisrėtų tautiečių, kurie paskambintų į stotį ir padėkotojų. Tel. 924-5711.

Specialia programa pavadintą "A Salute to the Baltic States" suruošė Molson alaus gamykla Ontario Place parke. Programoj dalyvavo estai, latviai ir lietuvių tautinių šokių ansamblis "Atžalynas".

Kanados lietuvių fondo susirinkimas

Š.m. gegužės 28 d. Toronto Lietuvių namuose įvyko Kanados lietuvių fondo metinis narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, pakviesdamas visus atsisrėti mirusių narių pagerbimui. (Nebuvo mirusieji išvardinti nė nurodytas jų skaičius). Invokaciją skaitė Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Staškus. Susirinkimą sveikino skautų-skaucų vardu F. Mockus, KLB pirm. V. Bireta, KLB Švietimo komisijos pirm. A. Vaičiūnas.

Buvusio susirinkimo protokolą skaitė Berženaite. Protokolas priimtas be pataisų. Po to sekė pranešimai: tarybos pirm. dr. A. Pacevičiaus, valdybos pirm. H. Stepaičio, išdėtinio dr. S. Čepo, investavimo komisijos pirm. V. Dargio, revizijos komisijos J. Mažeikos ir statuto papildymo komisijos Kuraitės-Lasienės. Diskusijoje buvo klausiamas dėl samdo-

MONTREALQUE

Sibirinių trėmimų minėjimą šiais metais rotacine tvarka ruošia estai. Minėjimas bus birželio 14, antradienį, 7 v.v. Dominion Sq. Bus vainiko padėjimas prie Kanados žuvusių kariams paminklo ir pagrindinė kalba, kurią pasakys Alliance Quebec pirmininkas Royal Orr. Ši organizacija kovoja dėl didesnių anglų kalbos teisių Kvebeko provincijoje. Vėliau vyks ekumeninės pamaldos Pasaulio Karalienės Marijos katedroje. Čia koncertinėje dalyje lietuvių atstovaus Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus.

Toronto Prisikėlimo parapijos organizuota ir vadovaujama klebono kun. Augustino Simanavičiaus, OFM, ir prel. Juozo Tadausko maldininkų kelnė į Kvebeko šv. Mergelės Marijos šventovės vyko gegužės 20-23 d.d. Pasukinę dieną užsuko ir į Montrealio lietuvių šv. Kazimiero ir Aušros Vartų šventovės. Prie AV šventovės laukė arti dvidešimt pa-

rapijiečių, kurie susirado nemažai pažįstamų maldininkų tarpe. Po trumpų maldų ir giesmės, maldininkai parapijos salėje buvo pavašinti kava ir pyragais. Iš čia maldininkai išskubėjo į Šv. Juozapo oratoriją ir po to į namus.

Audronės Jonelytės, Milanos bei Alberto Jonelių dukters, ir James E. Albee jungtuves gegužės 28 d. AV šventovėje palaimino kun. Jonas Kubilius, SJ, asistuojamas buvusio Audronės kolegų mokytojo, dabar besirengiančio būti kunigu, Frank Coyle. Audronė yra buvusi Montrealio "Gintaro" narė ir šiaip veikli lietuvaitė. James yra lietuviškos kilmės ir gyvena Floridoje, kur ir Audronė išsivesė. Taip ir vėl Montrealio lietuvių kolonija netenka pokylio aktyvios narės. Vestuvinis vakalas vyko skoningai išpuoštoje AV parapijos salėje. Po trumpų kalbų ir puikių vaišių šokiai tęsėsi iki vėlyvos nakties. Po vestuvių jaunieji apsigyvens Jacksonville, Floridoje.

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**

Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/4 %	Taupymo — kasdienines	4 3/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	9 1/4 %
60 d. - 119 d.	6 3/4 %	RRIF — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 10 1/4 %, asmenines — nuo 11 %

Nekilin. turto nuo 9 3/4 %, asmenines — nuo 10 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	—

"GARAGE" IŠPARDAVIMAS

birželio 18, šeštadienį, 10 v.r. — 5 v.p.p.

Šalia įprastų pirminių nemažas pasirinkimas lietuviškų knygų ir gintaro dirbinių.

8 King's Lynn Rd., Etobicoke, Ontario

(Prince Edward Dr. ir Bloor kampas).

Kviečiame atvykti.

mo revizoriaus darbo bei atlyginimo. Jis patvirtintas 1988 metams.

KL fondas jau pasiekė milijoną dolerių, bet pagrindiniam nedalomam kapitalui milijoną tikimasi pasiekti kitais metais. Lietuviškai veiklai šiais metais iš fondo paskirta virš \$90,000. Tai yra beveik vienintelis lietuviškai veiklai remti pastovus šaltinis, kuriam priklauso dar tik penki procentai visų Kanadoje gyvenančių lietuvių. Apie tai rimtai turėtų pagalvoti visi Kanados lietuviai. Šiais metais nebuvo renkami valdomieji organai. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. M.

Luebecko lietuvių gimnazijos buvusių mokinių ir mokytojų susitikimas organizuojamas šią vasarą Kanadoje, Ontario provincijoje, Hamiltono mieste prie Toronto, kai ten liepos 3 d. vyks VIII-ji lietuvių tautinių šokių šventė. Būsimojus susitikimo dalyvius registruoja ir informacijas teikia: Pranas Jurkus, 161 So. Villa Ave., Elmhurst, IL 60126, USA, tel. (312) 834-2906, arba Vytautas Kairys, 4338 Lake Shore Rd., Burlington, Ontario, Canada, tel. (416) 637-2411.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte

Tel. (416) 624-8181

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 8 mėn. mergaitę ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 8.15 v.r. iki 5.30 v.v. Bloor ir Keele rajone. Skambinti vakarais tel. 537-1045 Toronte.

TORONTO-LOS ANGELES ir atgal skridimo bilietas — \$250 (amer.). Išskristi liepos 13 d., grįžti už 20-30 dienų. Teirautis Toronte 249-6854.

HIGH PARK rajone išnuomojamas nerūkiančiam ir